

บทที่ 4

การอภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มตามแนวโรเจอร์สต่อการเพิ่มสัมพันธภาพระหว่างบุคคลของพนักงาน การวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าผลการวิจัยสนับสนุนสมมติฐานที่ตั้งไว้ทั้ง 2 ข้อ คือ

1. หลังการทดลองพนักงานที่ได้รับการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มตามแนวโรเจอร์ส จะมีคะแนนสัมพันธภาพระหว่างบุคคลสูงกว่าก่อนเข้ารับการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มตามแนวโรเจอร์ส
2. หลังการทดลองพนักงานที่ได้รับการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มตามแนวโรเจอร์ส จะมีคะแนนสัมพันธภาพระหว่างบุคคลสูงกว่าพนักงานในกลุ่มควบคุม

เมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์ข้อมูลในบทที่ 3 สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตารางที่ 4 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนสัมพันธภาพระหว่างบุคคลก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลองด้วยวิธีการทดสอบค่าที (t-test) ปรากฏว่าหลังการทดลองพนักงานที่ได้รับการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มตามแนวโรเจอร์สมีคะแนนสัมพันธภาพระหว่างบุคคลสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตารางที่ 3 สนับสนุนสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1 กล่าวคือ หลังการทดลองพนักงานที่ได้รับการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มตามแนวโรเจอร์สจะมีคะแนนสัมพันธภาพระหว่างบุคคลสูงกว่าก่อนเข้ารับการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มตามแนวโรเจอร์ส

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตารางที่ 3 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนสัมพันธภาพระหว่างบุคคลหลังการทดลองของกลุ่มทดลองและควบคุมด้วยวิธีการทดสอบค่าที (t-test) ปรากฏว่า หลังการทดลองพนักงานที่เข้าร่วมการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มมีคะแนนสัมพันธภาพระหว่างบุคคลสูงกว่าพนักงานในกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตารางที่ 3 สนับสนุนสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 2 กล่าว

คือ หลังการทดลองพนักงานที่ได้รับการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มตามแนวโรเจอร์สจะมีคะแนนสัมพันธภาพระหว่างบุคคลสูงกว่าพนักงานในกลุ่มควบคุม

งานวิจัยนี้สอดคล้องกับการศึกษาของ Tainsri และ Axelson (1990) ที่พบว่าพนักงานและผู้บริหารที่ได้รับการฝึกอบรมโดยใช้ sensitivity group จะมีสัมพันธภาพระหว่างและสัมพันธภาพภายในบุคคลสูงขึ้น และมีความก้าวหน้าในการปฏิบัติงานสูงขึ้น และงานวิจัยของภาณี วนะภูติ (2627) พบว่าผู้ที่เข้าร่วมกลุ่มจิตสัมพันธ์ตามแนวโรเจอร์สจะมีสัมพันธภาพระหว่างบุคคลสูงขึ้น

ผลการวิจัยดังกล่าวข้างต้นแสดงว่า ผู้รับการปรึกษาที่เข้าร่วมการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มตามแนวโรเจอร์สจะมีสัมพันธภาพระหว่างบุคคลสูงขึ้น การปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มตามแนวโรเจอร์สช่วยให้ผู้รับการปรึกษาได้เรียนรู้ที่จะเข้าใจตนเองและสิ่งต่างๆ อย่างเป็นอิสระ เข้าใจถึงสิ่งที่เป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดความเจ็บปวดหรือความไม่พอใจ สามารถรับฟังความรู้สึกภายในของตนได้อย่างชัดเจน มีการยอมรับตนเองมากขึ้น มีความเข้าใจถึงประสบการณ์ที่แท้จริงที่คุกคามตนเอง ทำให้ผู้รับการปรึกษาค้นพบศักยภาพในตนเอง ทำให้เกิดการจัดโครงสร้างของบุคลิกภาพของตนขึ้นใหม่ที่มีความสอดคล้องและสัมพันธ์กันตนเองมากขึ้น โดยมีนักจิตวิทยาการปรึกษาซึ่งเป็นผู้ที่สามารถตอบสนองต่อผู้รับการปรึกษาถึงความแท้ (genuineness) การยอมรับอย่างไม่มีเงื่อนไข (unconditional positive regard) และการเข้าใจอย่างร่วมรู้สึก (empathic understanding) เป็นผู้เอื้ออำนวย ภายใต้กระแสการเคลื่อนไหวอย่างเป็นธรรมชาติของกลุ่ม เพื่อให้ผู้รับการปรึกษารับรู้ประสบการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างชัดเจนและสอดคล้อง เมื่อผู้รับการปรึกษาเกิดความสอดคล้องในตนเอง เขาก็จะสามารถใช้ศักยภาพของตนในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้ด้วยตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ

การเข้าร่วมการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มตามแนวโรเจอร์สมีผลต่อการเพิ่มสัมพันธภาพระหว่างบุคคลสูงขึ้นน่าจะเนื่องจาก (1) ภายใต้กระแสการเคลื่อนไหวในการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มตามแนวโรเจอร์สมีผลให้ผู้รับการปรึกษาได้เรียนรู้และพัฒนาสัมพันธภาพระหว่างบุคคล และ (2) การปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มตามแนวโรเจอร์สช่วยให้ผู้รับการปรึกษาที่มีปัญหาอันเนื่องมาจากสัมพันธภาพระหว่างบุคคลเกิดความสอดคล้องในตนเอง

การวิเคราะห์กระบวนการกลุ่มตามแนวคิดทฤษฎีของโรเจอร์ส

ตัวอย่างต่อไปนี้เป็นสถานการณ์ที่เกิดขึ้นภายในกลุ่มการปรึกษาเชิงจิตวิทยา ระหว่างวันที่ 3- 5 พฤศจิกายน พ.ศ. 2540 เพื่อแสดงให้เห็นกระแสของการเคลื่อนที่ของการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มตามแนวโรเจอร์สถึงการเรียนรู้และพัฒนาสัมพันธภาพระหว่างบุคคลที่มีผลต่อการเพิ่มสัมพันธภาพระหว่างบุคคลของสมาชิก ผู้วิจัยจะอภิปรายถึงกระแสการเคลื่อนที่ของกลุ่มตลอด 3 วัน โดยอาศัยกระแสกลุ่มตามแนวโรเจอร์สเป็นหลัก เพื่อจะแสดงว่าการเปลี่ยนแปลงของสมาชิกที่เกิดขึ้นนั้นสืบเนื่องจากกระบวนการที่ได้ทำตามแนวโรเจอร์สอย่างแท้จริง (อ้างถึงในหน้า 28-33)

1. ระยะเวลาครีเอทีฟ (Milling around)

ในระยะแรกของการเริ่มต้นกลุ่ม ผู้นำกลุ่มจะแสดงให้เห็นสมาชิกรับรู้อย่างชัดเจนว่ากลุ่มการปรึกษาเชิงจิตวิทยาเป็นของสมาชิกทุกคน สมาชิกทุกคนมีอิสระ มีส่วนในการรับผิดชอบ และกำหนดทิศทางของกลุ่ม ทำให้สมาชิกเกิดความอดัดใจ บรรยากาศกลุ่มจึงเงียบเป็นส่วนใหญ่ สมาชิกมีปฏิสัมพันธ์กันน้อยหรือมีปฏิสัมพันธ์กันอย่างผิวเผินอย่างที่เรียกว่า cocktail party talk ในกระบวนการกลุ่มปรากฏการณ์ของระยะครีเอทีฟ ดังตัวอย่างในตาราง

สถานการณ์	วิเคราะห์
<p>สมาชิกพูดคุยกันเองเบาๆ 2-3 คน สมาชิกหลายคนแสดงท่าทางอดัดใจ และเงียบไปประมาณ 2 นาที สมาชิกคนหนึ่งตัดสินใจถามผู้นำกลุ่มดังบทสนทนา</p> <p>น ก : “อยากจะรู้อะไรก็ถามมาเถอะ มีอะไรก็จะช่วยกันบอกนะ”</p> <p>ผู้นำกลุ่ม : “เออ...ในการอยู่ร่วมกันตรงนี้ได้บอกกับพี่ๆ ทุกคนในกลุ่มไว้แล้วนะคะว่าพวกเราทุกคนเป็นเจ้าของกลุ่ม และเป็นผู้ที่มี</p>	<p>ผู้นำกลุ่มสร้างบรรยากาศกลุ่มโดยแสดงออกถึงการยอมรับประสบการณ์ทั้งหมดที่เกิดขึ้นในช่วงนี้ สังเกตว่าผู้นำกลุ่มไม่เร่งเร้าหรือบังคับให้สมาชิกเปิดเผยตนเอง แต่จะเอื้ออำนวยให้สมาชิกได้เล่าประสบการณ์อันเนื่องมา</p>

สถานการณ์	วิเคราะห์
<p>ส่วนร่วมในกลุ่ม กลุ่มที่เราอยู่ร่วมกันตรงนี้ บอกพี่ๆ ทุกคนว่าในกลุ่มของเรา เรามีอิสระที่จะบอกหรือแบ่งปันประสบการณ์ในการอยู่ร่วมกันที่พี่ๆ รู้สึกเต็มใจที่จะ บอกให้กับเพื่อน ๆ ในกลุ่มตรงนี้ และถ้าพี่ๆ รู้สึกว่าพร้อมจะเล่าประสบการณ์ของตนเองในการอยู่ร่วมกันกับเพื่อนร่วมงานให้กับเพื่อนๆ ได้ รับรู้ก็เชิญนะคะ”</p>	<p>จากสัมพันธภาพระหว่างบุคคลอย่างอิสระ การเอื้ออำนาจของผู้นำกลุ่ม สมาชิกเริ่มรู้สึกมั่นคงขึ้นและค่อยๆ เล่าเรื่องราวต่างๆ ไปที่เกิดขึ้นอย่างผิวเผิน อย่างที่เรียกว่า cocktail party talk</p>
<p>มะลิ : “เงียบอีกแล้ว” (แสดงท่าทางอึดอัดใจ)</p>	
<p>นก : “จะให้บอกอย่างไรล่ะ” (หันหน้ามาถามผู้นำกลุ่ม)</p>	
<p>ผู้นำกลุ่ม : “ตรงนี้อาจให้พี่นกได้ แบ่งปันประสบการณ์ในการอยู่ร่วมกันกับเพื่อนร่วมงานในเรื่องความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงานว่าเป็นอย่างไรบ้าง”</p>	
<p>นก : “ในเวลางานใช่ไหม”</p>	
<p>ผู้นำกลุ่ม : “ในเวลาหรือนอกเวลางานก็ได้ที่พี่นกรู้สึกว่าเต็มใจจะพูดถึงเรื่องนั้น”</p>	
<p>นก : “อย่างทำงานด้วยกันเข้ามัลลัดติดกัน อย่างวันนี้ดูหนังเรื่องอะไร จะคุยกันเรื่องไม่ใช่เรียส (เงียบไปประมาณ 2 นาที)</p>	
<p>นิต : “การทำงานมีอะไรต้องคุยกัน มีอะไรต้องช่วยกัน ทำงานอย่างนี้มีพลาดบ้าง เราก็ต้องคุยกัน ต้องช่วยกันว่าทำอะไรถึงไม่ผิดอีก ไม่ต้องซีเรียสใส่กัน ไม่ต้องใส่อารมณ์ใช้เหตุผลคุยกันช่วยชี้แนะเมื่อทำผิด”</p>	

2. ระบะการแสดงการต่อต้านหรือสำรวจตนเอง (Resistance to personal experience or exploration)

เป็นช่วงที่สมาชิกยังสับสนคลุมเครืออยู่ ปิดบังตัวตนที่แท้จริงของตนเอง เก็บความรู้สึกที่แท้จริงของตนไว้ และหลีกเลี่ยงที่จะแสดงความรู้สึกที่เกิดขึ้นออกมา เนื่องจากสมาชิกกลัวว่าจะถูกต่อต้านหรือถูกปฏิเสธจากเพื่อนในกลุ่มและยังไม่ไว้วางใจกลุ่ม การสนทนาของกลุ่มเป็นไปอย่างผิวเผิน ในกระบวนการกลุ่มปรากฏกรณีของระบะการแสดงการต่อต้านหรือสำรวจตนเอง ดังตัวอย่างในตาราง

สถานการณ์	วิเคราะห์
รัตน์ : “ไม่รู้จะเล่าอะไร ก็เหมือนๆ กันหมด”	สมาชิกแสดงให้เห็นถึงความรู้สึกไม่แน่ใจว่ากลุ่มจะเป็นที่ไว้วางใจได้หรือไม่ ยิ่งกลัวๆ ล้าๆ ที่จะเปิดเผยเรื่องราวของตนเอง ผู้นำกลุ่มเอื้ออำนวยให้สมาชิกเปิดเผยตนเองมากขึ้นด้วยท่าทีที่เป็นมิตรและยอมรับสิ่งที่เกิดขึ้น ส่งผลให้สมาชิกเริ่มเปิดเผยประสบการณ์ของตนมากขึ้น
ผู้นำกลุ่ม : “ที่พี่รัตน์บอกว่าเหมือนกันหมด พอจะบอกได้ไหมคะว่าเหมือนกันตรงไหน”	
รัตน์ : “ก็ต้องมีบ้างแหละ ถ้าโฟร์แมนตัดสินใจไม่ได้ก็ต้องมีบ้าง อย่างเวลาตัดสินใจไม่ได้ก็ต้องเจอเหมือนกัน”	
ผู้นำกลุ่ม : “ที่ว่าเหมือนกัน สำหรับพี่รัตน์เหมือนกันตรงไหนคะ”	
รัตน์ : “อย่างเวลาตัดสินใจก็จะหาชีฟ (chief) ให้เขาตัดสินใจทำตามขั้นตอน ตามโฟร์แมนก่อน ถ้าเราไม่ทำตามขั้นตอน ถ้าไม่ถามผิดมาเขาก็จะว่าเอา”	
ผู้นำกลุ่ม : “คะ จากประสบการณ์ที่รัตน์ล่ะคะ”	
รัตน์ : “คือบางที่เราทำไปยังไม่รู้ว่าผิดเลย แต่พอเขาเห็นเขาก็จะบอกว่าทำไมไม่ถามก่อน ถ้าผิดให้ถามก่อน ถ้าไม่รู้ก็ถามก่อน ผิดแล้วมันแก้ยาก แต่เราก็ไม่ได้ถือสาไม่ได้ว่าจะอะไร”	

สถานการณ์	วิเคราะห์
เขา บางที่เขาที่ยังพลาดไป เขาก็เช็คพลาดเหมือนกัน บางที่ไฟร์แมนเราเช็ค แล้วเราก็ไม่ได้ดูอีกที่ เขาพลาดไปเราก็ไม่ได้ตำหนิเขา บางที่เราพลาดเขาก็ตำหนิเรา เขาบอกว่าบอกพี่นะถ้าผิดบางที่เขาเช็คแล้วเราก็ไม่ได้ดูอีกที่”	

3. ระยะเวลาอภิปรายความรู้สึกในอดีต (Description of past feeling)

สมาชิกยังไม่แน่ใจในการที่จะไว้วางใจกลุ่ม แต่ก็เสี่ยงที่จะเปิดเผยความรู้สึกที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ในอดีตที่เกิดขึ้นกับตนเองอย่างกว้างๆ และถึงแม้ว่าสมาชิกจะเปิดเผยตนเองมากขึ้น แต่ความรู้สึกที่สมาชิกเล่าก็ยังเป็นความรู้สึกที่เกิดขึ้น “ที่นั่น และขณะนั้น” (there and then) อยู่ในกระบวนการกลุ่มปรากฏการณ์ของระยะเวลาอภิปรายความรู้สึกในอดีต ดังตัวอย่างในตาราง

สถานการณ์	วิเคราะห์
<p>รัตน์ : “ตามหลักไฟร์แมนต้องเป็นคนเช็ค เรามั่นใจไฟร์แมน ไฟร์แมนเขาต้องเป็นคนเช็คอีกที่หนึ่ง บางที่ไฟร์แมนก็พลาด บางที่พลาดทั้งบีม บางที่ เส้น...บางที่ เส้นด้ายมันก็เหมือนๆ กัน”</p> <p>ผู้นำกลุ่ม : “พี่รัตนรู้สึกอย่างไรบ้างคะ”</p>	<p>ผู้นำกลุ่มแสดงออกถึงท่าทีที่เป็นมิตร การให้ความใส่ใจ และยอมรับทัศนคติของสมาชิกที่มีต่อไฟร์แมน โดยไม่ตัดสินหรือประเมิน สิ่งเหล่านี้ช่วยให้ลดความรู้สึก</p>

สถานการณ์	วิเคราะห์
<p>รัตน์ : “เราก็เฉย เราก็ยอมรับ บางที่ผิดไปแล้ว ผิดแล้วก็ต้องแก้ เขาพูดบอกว่าที่หลังผิดแล้ว บอกพี่ เราก็ไม่อยากต่อปากต่อคำกับเขา ผิดก็แก้ ผิดก็ยอมรับ”</p>	<p>ตั้งใจและเริ่มเปิดเผยประสบการณ์ในอดีตของตนอย่างกว้างๆ และเป็นความรู้สึกที่เกิดขึ้นแบบ “ที่นั่นและขณะนั้น”</p>
<p>ผู้นำกลุ่ม : “ฟังดูแล้วรู้สึกว่าตรงนี้เป็นหน้าที่ของไฟร์แมน ไฟร์แมนที่จะต้องตรวจสอบรายละเอียด พี่รัตน์ก็ทำหน้าที่ของพี่รัตน์ คือทำงานตามที่เขาตรวจสอบแล้ว แต่พอผิดพลาด”</p>	
<p>รัตน์ : “เขาก็เล่นเรา บอกว่าทำไมไม่บอกพี่ บางที่เราก็ไม่รู้ บางที่เราทำไปแล้ว แล้วมาคิดว่าตรงนี้นมันผิด”</p>	
<p>ผู้นำกลุ่ม : “พี่รัตน์รู้สึกอึดอัดใจ”</p>	
<p>รัตน์ : “มีบ้าง แต่เราทำอย่างไรได้ มันผิดไปแล้ว”</p>	

4. ระยะเวลาแสดงความรู้สึกทางลบ (Expression of negative feelings)

เป็นครั้งแรกที่สมาชิกแสดงความรู้สึกที่แท้จริงของตนออกมาที่เป็นความรู้สึกแบบ “ที่นี่ และขณะนี้” (here and now) เป็นที่น่าสังเกตว่าความรู้สึกที่สมาชิกแสดงออกมาต่อเพื่อนสมาชิกหรือผู้นำกลุ่มก็ตามจะเป็นความรู้สึกทางด้านลบ การที่สมาชิกแสดงความรู้สึกหรือทัศนคติทางด้านลบต่อออกมานั้นก็เพราะต้องการจะทดสอบกลุ่มว่าเป็นสถานที่ที่ปลอดภัยพอที่ตนจะสามารถแสดงความรู้สึกที่แท้จริงออกมาได้หรือไม่ ในกระบวนการกลุ่มปรากฏการณ์ของระยะเวลาแสดงความรู้สึกทางลบ ดังตัวอย่างในตาราง

สถานการณ์	วิเคราะห์
<p>ผู้นำกลุ่ม : “จากที่พี่รัตน์เล่ารู้สึกว่าการเช็คลายผ้าเป็นหน้าที่ของไฟร์แมน ไฟร์แมนต้องตรวจสอบรายละเอียด และพี่รัตน์ก็ทำหน้าที่ของพี่รัตน์คือทำงานตามที่เขาตรวจสอบแล้ว แต่พอผิดพลาด...”</p>	<p>ตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า มะลิซึ่งเป็นสมาชิกคนหนึ่งในกลุ่มรับฟังประสบการณ์ที่เกิดขึ้นแล้วรู้สึกว่าจากที่รัตน์พูด เขารับรู้ว่ารัตน์ตำหนิว่าการทำหน้าที่ตรวจลายผ้าเป็นหน้าที่ของไฟร์แมนเป็นความบกพร่องของไฟร์แมน</p>
<p>รัตน์ : “เขาก็เล่นเรา บอกว่าทำไมไม่มาบอกพี่ บางทีเราก็ไม่รู้ บางทีเราทำไปแล้วถึงมาคิดว่าตรงนี้มันผิด”</p>	<p>จึงถามรัตน์ซ้ำว่า “รัตน์ไม่ได้ตำหนิว่าเป็นความผิดของไฟร์แมนใช่ไหม” ในขณะที่รัตน์พูดว่า “ก็ไฟร์แมนเช็คแล้วมันก็ต้องยอมรับว่าผิดแล้วทำไมไม่บอก” มะลิจึงพูดขึ้นมาว่า “กรณีนี้ฟังดูแล้วมันยังงัย ยังงัย ไม่รู้ละ”</p>
<p>ผู้นำกลุ่ม : “พี่รัตน์รู้สึกอึดอัดใจไหมคะ”</p>	<p>พร้อมกับหัวเราะ จะเห็นได้ว่าตรงนี้มีมะลิแสดงความรู้สึกทางลบต่อรัตน์ คำพูดของ</p>
<p>รัตน์ : “มีบ้าง แต่เราทำไงได้ มันผิดไปแล้ว ถ้าผิดเขาก็โดนว่า ก็โดนกันมาเป็นทอดๆ เราก็ยอมรับว่าเราผิด”</p>	<p>“กรณีนี้ฟังดูแล้วมันยังงัย ยังงัย ไม่รู้ละ” (หัวเราะ)</p>
<p>มะลิ : “ใจไฮ้รัตน์เขาไม่ได้ตำหนิไฟร์แมนว่าเช็คผิดแล้วมาบอกอะไรอย่างนี้ใช่ไหม”</p>	<p>“แต่พอไฟร์แมนเช็คแล้วเราก็ไม่ได้เช็คอีกรอบ”</p>
<p>รัตน์ : “ก็ไฟร์แมนเช็คแล้วมันก็ต้องยอมรับว่าผิดแล้วทำไมไม่บอก”</p>	<p>“ฟังดูแล้วมันยังงัย อย่งไรคะพี่มะลิ”</p>
<p>มะลิ : “กรณีนี้ฟังดูแล้วมันยังงัย ยังงัย ไม่รู้ละ”</p>	<p></p>
<p>ผู้นำกลุ่ม : “ฟังดูแล้วมันยังงัย อย่งไรคะพี่มะลิ”</p>	<p></p>
<p>มะลิ : “แต่พอไฟร์แมนเช็คแล้วเราก็ไม่ได้เช็คอีกรอบ”</p>	<p></p>

สถานการณ์	วิเคราะห์
<p>รัตน์ : “ไม่จริงเขาจะเช็ดให้เราทำไมละ ผ้าสีที่ทำไฟร์แมนจะเป็นคนเช็ดอย่างเดียว เรามีหน้าที่ทำไฟร์แมนจะเช็ดเองถ้าผิดมาไฟร์แมนเป็นคนแรกที่ถูกเรียกขึ้นไปว่า ว่าทำไมเช็ด ลายผิด เคยออกจากห้องฟินีซิ่ง (finishing) แล้วนะ ลายผ้าผิด ทอผิดทั้งพับเลย ผิดหมดเลย ต้องออกขาย เขาออกขาย ลายผิดทั้งพับ จนด้านสุดท้าย ทำให้เขาผิดไปลายผ้ากลับกัน ออกมาเป็นผ้าแล้วทำอย่างไรได้ แก่ก็ไม่ได้”</p>	<p>มะลิแสดงให้เห็นได้ว่ามะลิบอกความรู้สึกของตนซึ่งเป็นความรู้สึกทางลบที่มีต่อรัตน์ เป็นครั้งแรกและเป็นความรู้สึกแบบ “ที่นี่และขณะนี้” ในขณะเดียวกันก็เป็นการแสดงถึงการให้ข้อมูลป้อนกลับ แบบเผชิญหน้า (confrontation) และแสดงถึงความแท้ (genuineness) ที่มะลิมีต่อรัตน์ด้วย หลังจากที่มะลิแสดงความรู้สึกของตนออกมา เพื่อนสมาชิกในกลุ่มก็รับฟังอย่างใส่ใจและยอมรับ โดยผู้นำกลุ่มเข้ามามีบทบาทในการเอื้ออำนวยให้มะลิบอกความรู้สึกของตนและยอมรับความรู้สึกที่เกิดขึ้นของมะลิ บรรยากาศของกลุ่มตรงนี้เป็นบรรยากาศที่ทำให้สมาชิกรับรู้ได้ว่ากลุ่มเป็นสถานที่ที่ปลอดภัยที่ตนสามารถแสดงความรู้สึกที่แท้จริงได้ กลุ่มสามารถยอมรับ</p>

สถานการณ์	วิเคราะห์
	<p>ความรู้สึกทางลบที่เป็นความรู้สึกที่แท้ของเพื่อนสมาชิกได้ รัตน์กับมะลิเองก็รับรู้ได้เช่นเดียวกัน ส่งผลให้รัตน์บอกถึงความรู้สึกของตนที่มีต่อไฟร์แมนมากขึ้น และมะลิก็เป็นสมาชิกคนต่อมาที่แบ่งปันประสบการณ์ที่มีความหมายของตนกับกลุ่ม</p>

5. ระยงการแสดงออกและการเปิดเผยที่มีความหมายของบุคคล (Expression and exploration of personally meaningful material)

สมาชิกเริ่มรับรู้ว่าคุณเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม รับรู้ว่าคุณสมาชิกในกลุ่มยอมรับตนเองทั้งทางด้านลบและด้านบวกโดยไม่จำเป็นต้องมีเหตุผล ทำให้สมาชิกพัฒนาความรู้สึกไว้วางใจ ความรู้สึกอิสระและกล้าเสี่ยงที่จะเปิดเผยตนเองในระดับลึกให้เพื่อนสมาชิกในกลุ่มรับรู้ ในกระบวนการกลุ่มปรากฏการณ์ของการแสดงออกและการเปิดเผยที่มีความหมายของบุคคล ดังตัวอย่างในตาราง

สถานการณ์	วิเคราะห์
<p>รัตน์ : “บางทีเขาไม่พูดกับเราเขาก็เอาไปพูดกับคนอื่น มีอะไรก็น่าจะพูดกัน คนมันไม่พูดกัน อย่างนี้ ไฟร์แมนกับลูกน้องไม่ถูกกันพูดยาก”</p>	<p>เมื่อสมาชิกเริ่มรู้สึกว่าคุณเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม รับรู้ว่าคุณสมาชิกยอมรับความรู้สึกทางบวกและทางลบได้ ทำให้สมาชิกพัฒนา</p>
<p>นิด : “งานเป็นงานต้องแยกสิ”</p>	
<p>รัตน์ : “บางคนไม่แยกนะ แล้วแกล้งด้วย”</p>	

สถานการณ์	วิเคราะห์
<p>มะลิ : “บางทีพี่เคยอยู่กับไฟร์แมน ผู้ชายด้วยนะ บางคนไม่แยกนะ แกล้งด้วย”</p>	<p>ความรู้สึกไว้วางใจ ความรู้สึกอิสระ และกล้าเปิดเผย</p>
<p>ผู้นำกลุ่ม : “อยากให้พี่มะลิเล่าประสบการณ์ที่พี่มะลิเจอ”</p>	<p>ตนเองในระดับลึก ตัวอย่างที่</p>
<p>มะลิ : “มันพูดยาก อย่งไรล่ะ อย่งเราเรื่องส่วนตัว เราไม่คุยกัน คุยกันแต่เรื่องงาน พี่บอกว่างาน ต้องเป็นงานคุยกันได้ แต่เขาไม่แยกนะ เรื่องงานเขาจะไม่บอกพี่เลย คือแบบหน่วยงานที่พี่อยู่พี่อยู่ก่อนเขา เขามาทีหลังแต่ เขาไม่พอใจเราอะไรอย่างนี้ มันสองฝ่าย เขาชอบอันไหน เขาก็คุยแต่คนนั้น กับลูกน้องคนอื่นเขาจะไม่คุยลักษณะนี้ มันก็เลย... เขาไม่แยกเรื่องส่วนตัวกับเรื่องงานเขาไม่แยก ถ้างานอะไรผิดมาไม่ยอมบอกลูกน้อง...บ๊อย อยู่กับคนไหนก็อยู่กับคนนั้น ปัญหา มันก็เลยมี”</p>	<p>แสดงก็เช่นเดียวกัน ภายหลังระยะเวลาการแสดงความรู้สึกทางลบแล้วสมาชิกเริ่มเปิดเผยความรู้สึกและประสบการณ์อันเนื่องมาจากสัมพันธภาพที่แท้จริงระหว่างตนกับไฟร์แมน ตรงนี้แสดงให้เห็นว่าสมาชิกรับรู้ว่าตนเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม รับรู้ว่าเพื่อนสมาชิกในกลุ่มยอมรับตนเองทั้งทางบวกและลบ</p>
<p>ผู้นำกลุ่ม : “พี่ก็เลยอึดอัดใจ”</p>	<p>สมาชิกมีการพัฒนาความรู้สึกไว้วางใจและความรู้สึกอิสระ</p>
<p>มะลิ : “ก็อึดอัด อึดอัดใจมากเลยทำงาน”</p>	<p>ด้วยความรู้สึกเช่นนี้</p>
<p>รัตน : “อยู่กับใคร อยู่กับพี่ลิต”</p>	<p>สมาชิกจึงแสดงเรื่องราวที่มีความหมายของตนออกมา</p>
<p>มะลิ : “อึดอัด อึดอัดใจมากเลย ตอนนั้นอึดอัดใจมากเลยทำงาน บางทีเรื่องงาน เขาหาว่ามีโอ แล้วทำแย่งงานเขา ความจริงมันไม่เกี่ยวกันหรอก ทำงานเราก็ทำไป บางทีเขาไปพูดกับคนอื่นว่าเราพูดอย่างนี้ พอเราไปถามเขาบอกว่าเขาไม่ได้พูดอย่างนี้”</p>	<p>ผู้นำกลุ่มเองก็แสดงถึงการยอมรับ การเข้าใจความรู้สึก และสามารถสะท้อนความรู้สึกของมะลิตามที่เขารับรู้ได้ด้วยความสอดคล้อง และจริงใจ ทำให้สมาชิกเปิดเผย</p>

สถานการณ์	วิเคราะห์
ผู้นำกลุ่ม : “ไม่ถูกกัน มีเรื่องส่วนตัวด้วย”	ตนเองมากขึ้น และเป็นไป อย่างต่อเนื่อง
มะลิ : “ไม่ใช่เรื่องอะไรหรอก ก็ปัญหาครอบครัวเรา ครอบครัวเรามายุ่งกับเรื่องงาน”	
ผู้นำกลุ่ม : “ปัญหาครอบครัวของพี่มะลิ”	
มะลิ : “คือ แบบว่าเขาชู้กับแฟนเก่าพี่ แล้วเขาสนิท กัน เขาฮาเหล้ากัน”	
เสนาะ : “ชู้เหล้าอีก”	
รัตน์ : “ฮาเหล้า”	
มะลิ : “อย่างเรา เราว่าเราทำดีแล้ว แต่เขาก็เข้า ข้างว่าผู้ชายทำดี พอนั้นเขาก็ไม่พูดกับพี่ เขาก็เลยเอามาเกี่ยวข้องกับงานด้วยใจ คือพี่ กับแฟนไม่ถูกกัน แต่ไฟร์แมนเขามาเข้ากับ แฟนพี่ด้วย แล้วก็เอาเรื่องส่วนตัวมาปนใน เวลางานด้วย เขาไม่แยกกัน ก็เลยมีปัญหา มายาวเลย”	

6. ระยะการแสดงความรู้สึกระหว่างบุคคลในกลุ่ม (The expression of immediate interpersonal feelings in the group)

กระแสดูแลที่เกิดขึ้นในขั้นนี้สังเกตได้จากการที่สมาชิกเปิดเผยความรู้สึกของตนที่เกิดขึ้นในขณะนั้นต่อเพื่อนสมาชิกซึ่งบางครั้งก็เป็นไปในทางบวกบางครั้งก็เป็นไปในทางลบ การเปิดเผยความรู้สึกของสมาชิกเป็นสิ่งที่ช่วยส่งเสริมให้เกิดบรรยากาศที่เต็มไปด้วยความไว้วางใจกันมากขึ้น ในกระบวนการกลุ่มปรากฏการณ์ของระยะการแสดงความรู้สึกระหว่างบุคคลในกลุ่ม ดังตัวอย่างในตาราง

สถานการณ์	วิเคราะห์
<p>ผู้นำกลุ่ม : “พอออกจากโรงพยาบาลใหม่ๆ เขาก็ให้มาทำงานหนักๆ พี่เงาะเป็นอย่างไรบ้างคะ”</p> <p>เงาะ : “พี่ท้อเลยนะ จะออกนะ ไม่ไหวแล้ว”</p> <p>มะลิ : “ทำไมไม่ตามว่าใช้หนูคนเดียวล่ะ”</p> <p>เงาะ : “ถามแล้ว ทำไมเรียกหนูคนเดียว เขาบอกว่าไม่มีคนไปเขาใช้หนูคนเดียว เป็นใช้เขาก็ใช้ไปใช้ชั้นเขาก็ให้ไป เขาบอกให้ไปนั่งก่อนไปพักก่อนแล้วมาทำต่อ แล้วให้เก็บอ้วกแตกอ้วกแตน เก็บไม่ใช่เที่ยวเดียวนะ เก็บทั้งวันนะ ให้เงิน...ทั้งรถเลย มันก็ใหญ่ใช่ไหมล่ะ”</p> <p>รัตน์ : “ให้คนเห็นมันก็ไม่ดูคนนะ”</p> <p>นิต : “น่าสงสารนะ โฟร์แมนลำเอียง”</p> <p>เงาะ : “คิดจะลาออกเลย”</p> <p>นิต : “ออกได้อย่างไร ใครจะเลี้ยงดู”</p> <p>แมว : “แกลังกันจังเลยนะ”</p>	<p>สมาชิกเปิดเผยความรู้สึกของตนที่เกิดขึ้นในขณะนั้นต่อเพื่อนสมาชิก ซึ่งบางครั้งก็เป็นไปในทางบวก บางครั้งก็เป็นไปในทางลบ จะเห็นได้เมื่อภายหลังที่ผู้นำกลุ่มเอื้อให้เงาะเปิดเผยตนเอง ร่วมกับการซักถามของเพื่อนสมาชิก เงาะเปิดเผยความรู้สึกและประสบการณ์ของตนในระดับลึก เพื่อนสมาชิกหลายคนเข้ามาร่วมแสดงความรู้สึกที่แท้จริงของตนต่อประสบการณ์ที่เงาะเผชิญ ดังนั้นได้จากประโยคที่รัตน์ นิต และแมวได้พูดออกมา</p>

7. ระยะพัฒนาสัมพันธภาพการช่วยเหลือภายในกลุ่ม (The development of healing capacity in the group)

สมาชิกจะแสดงออกถึงความรู้สึกเอาใจใส่ ความรู้สึกเข้าใจและต้องการที่จะให้ความช่วยเหลือแก่เพื่อนสมาชิกด้วยท่าทีที่เป็นธรรมชาติ และเพื่อนสมาชิกเองก็รับรู้และเข้าใจถึงความรู้สึกความต้องการที่จะให้ความช่วยเหลือนั้น ดังนั้นจึงเป็นการส่งเสริมให้เกิดสัมพันธภาพแห่งการช่วยเหลือกันมากขึ้น มีการเสนอแนวทางในการแก้ปัญหาให้แก่เพื่อนสมาชิกตามทัศนะ

ของแต่ละบุคคล ในกระบวนการกลุ่มปรากฏการณ์ของพัฒนาสัมพันธ์ภาพการช่วยเหลือภายในกลุ่ม
ดังตัวอย่างในตาราง

สถานการณ์	วิเคราะห์
<p>นิต : “ความรับผิดชอบเฉพาะของตัวเองก็รับผิดชอบได้ แต่เราก็ไม่รู้ว่าบางคนจะไปพูดกับใครบ้าง”</p>	<p>ตัวอย่างแสดงให้เห็นการเอื้ออำนวยของผู้นำกลุ่มที่เอื้อให้คนเกิดการรับรู้ชัดเจน ในขณะเดียวกันก็เอื้อให้เพื่อนสมาชิกได้เรียนรู้และ</p>
<p>ผู้นำกลุ่ม : “คะ พี่นิตรับรู้ว่าเราคงจะไม่สามารถไปควบคุมเขาได้ แต่พี่นิตกำลังกังวลว่า...ถ้าเขาพูดออกไปละ พี่นิตรู้สึกที่เราต้องรับผิดชอบต่อความลับของเขา นาย ก. ก็น่าจะรับผิดชอบ นาย ข. ก็น่าจะรับผิดชอบ”</p>	<p>ตระหนักถึงประสบการณ์และความรู้สึกของนิต ดึงเห็นได้จากประโยคที่เงาะพูดว่า “พี่นิตไม่สบายใจ” ประโยคนี้</p>
<p>นิต : “ก็ไม่แน่ใจ ถ้าเขาไม่รับผิดชอบต่อความลับตรงนั้นอะไรจะเกิดขึ้น”</p>	<p>แสดงให้เห็นถึงความเข้าใจอย่างร่วมรู้สึก (empathic understanding) ที่เงาะมีต่อ</p>
<p>ผู้นำกลุ่ม : “พี่นิตกังวลเรื่องนาย ก. นาย ข. ด้วยใช่ไหมคะตอนนี้”</p>	<p>นิต ซึ่งนิตก็รับรู้ได้ ในระยะพัฒนาสัมพันธ์ภาพการช่วยเหลือภายในกลุ่ม เมื่อ</p>
<p>นิต : “ถ้าเขารู้แล้วก็กังวล...กังวล...ก็กังวล”</p>	<p>สมาชิกรับรู้ถึงการแสดงออกถึงความรู้สึกใส่ใจ ความรู้สึก</p>
<p>ผู้นำกลุ่ม : “พี่นิตบอกว่าถ้าเขารู้แล้วก็กังวล”</p>	<p>เข้าใจ และต้องการให้ความช่วยเหลือของเพื่อนสมาชิกที่มีต่อความรู้สึกเจ็บปวดหรือ</p>
<p>นิต : “เขาไม่รู้”</p>	<p>ความทุกข์ของตน ส่งเสริมให้เกิดสัมพันธ์ภาพแห่งการช่วย</p>
<p>ผู้นำกลุ่ม : “ดูเหมือนพี่นิตกังวลว่าต้องรับผิดชอบต่อสิ่งที่พี่นิตไม่รู้เหมือนกันว่าเป็นอย่างไร แล้วใจพี่นิตเป็นอย่างไรบ้าง จากที่พี่นิตรู้สึกว่ถ้าเขาไม่ได้เล่าให้พี่นิตฟังคนเดียวละ”</p>	<p>ความทุกข์ของตน ส่งเสริมให้เกิดสัมพันธ์ภาพแห่งการช่วย</p>
<p>นิต : “กังวล”</p>	<p>ความทุกข์ของตน ส่งเสริมให้เกิดสัมพันธ์ภาพแห่งการช่วย</p>
<p>ผู้นำกลุ่ม : “พี่นิตกังวลนะ”</p>	<p>ความทุกข์ของตน ส่งเสริมให้เกิดสัมพันธ์ภาพแห่งการช่วย</p>

สถานการณ์	วิเคราะห์
<p>เงาะ : “พีนิดไม่สบายใจ”</p> <p>นก : “คิดมากไป”</p> <p>ผู้นำกลุ่ม : “พีนิดบอกว่าคิดมากไป”</p> <p>นก : “เพราะถ้าเขาไปบอกคนอื่นก็เรื่องของเขา เราถ้าเก็บความลับให้ดีที่สุด ถ้าเราไม่บอก ถ้าเขามาถามเราก็บอกว่าเราไม่ได้พูด ถ้าเราไปกังวลกับ...ถ้าเขาไปบอกคนอื่นถ้าคนอื่นพูด เราไม่ได้พูด เราไม่ต้องกังวล เขาไปบอกคนอื่นก็เรื่องของเขา แต่เราเก็บความลับของเราให้ดีที่สุด เราไม่ต้องบอกใครนะ เราก็เก็บของเราไป แต่ถ้าคนอื่นพูดก็เรื่องของเขา เขาจะพูดก็พูดไป เราจะไปมัวห้ามเขาได้อย่างไร เราก็ซีเรียส เครียด ตัวเขาบอกความลับกับเรา เราก็เก็บให้ดีที่สุด”</p> <p>ผู้นำกลุ่ม : “พีนิดอยากจะบอกกับพีนิดว่า...”</p> <p>นก : “บอกว่าไม่อยากให้ซีเรียส เพราะเราถือว่าเราทำดีที่สุดแล้ว เขาไม่ให้บอกเราก็ไม่บอก แต่พวกนาย ก. นาย ข. จะไปบอกก็เรื่องของเขา เขาไม่ใช่ตัวเรา”</p>	<p>เหลือกันและกันมากขึ้น ในรูปแบบของการเสนอแนวทางการแก้ปัญหาแก่สมาชิก ในตัวอย่างก็เช่นเดียวกัน แสดงให้เห็นว่านิตรับรู้ถึงความรู้สึกที่เพื่อนสมาชิกมีต่อตน เนื่องจากผลที่ตามมาทำให้เกิดสัมพันธภาพแห่งการช่วยเหลือกันภายในกลุ่ม สังเกตได้จากประโยคที่นิกให้คำแนะนำแก่นิต</p>

8. ระยะการยอมรับตนเองและเริ่มต้นสู่ความเปลี่ยนแปลง (Self-acceptance and beginning of change)

สมาชิกจะเริ่มยอมรับตนเอง ยอมรับในสิ่งที่ตนเองเคยปฏิเสธและยอมรับความบกพร่องของตน สมาชิกจะสัมผัสกับความรู้สึกของตนได้ชัดเจนขึ้น ยอมรับส่วนที่ดีและส่วนที่ด้อย

ของตน และยินดีต่อการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น ในกระบวนการกลุ่มปรากฏการณ์ของระยะการยอมรับตนเองและเริ่มต้นสู่ความเปลี่ยนแปลง ดังตัวอย่างในตาราง

สถานการณ์	วิเคราะห์
<p>รัตน์ : “อยากจะบอกแม่ว่าแต่ก่อนแม่ออยู่ข้างล่าง ไซใหม่ละ ได้แต่ส่งด้ายเก็บด้ายเข้าห้องทอพออยู่ข้างบนปืบ เราไม่รู้ว่างานเขาเริ่มต้นมาอย่างไร คิดลายผ้า คิดจำนวนปอนด์ เราก็ไม่รู้ว่าจะคิดอย่างไร เราก็ต้องไปสตาร์ทงานใหม่ เราก็ยังไม่เข้าใจ เราก็ต้องคอยเป็นคอยไป เขาว่าเราเขาก็เฉยไว้ก่อน คล้ายๆ เขาจะป้อนงานให้เราเป็น แล้วพอเป็นแล้ว คืออย่างไรละ พอเป็นแล้วเขาก็ไม่ต้องมาจ้ำจี้จ้ำไชเรา พอเป็นแล้วเขาก็วางใจ โยนมาเราก็ต้องทำได้ เขาก็ต้องจ้เราหน่อย ก็อยากให้เราเป็นไวๆ พองานมาเขาก็โยน เขาอยากให้เราเป็น ก็ดี ก็มีอะไรก็ป้อนเรา เราจะได้เข้าใจ”</p>	<p>แม่อเริ่มยอมรับตนเอง และการยอมรับตนเองก็เป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงการเริ่มต้นการเปลี่ยนแปลง ผู้นำกลุ่มก็ได้ช่วยให้แม่อรับรู้และชัดเจนกับความรู้สึกของตน ช่วยให้แม่อรับรู้ถึงการยอมรับความต้องการที่จะให้ความช่วยเหลือของเพื่อนสมาชิกที่มีต่อตนอย่างจริงใจ และช่วยให้แม่อยอมรับความรู้สึกที่แท้จริงของตน</p>
<p>นก : “ป้อนแล้วมาด่าอย่างนั้นะหรือ”</p>	
<p>รัตน์ : “ไม่เราเข้าไปใหม่ๆ เราไม่เข้าใจเขาก็ต้องว่าเราบ้าง”</p>	
<p>แม่อ : “ไม่ถ้าไปคนเดียวเขาโยนก็ไม่ใช่ไร ทีนี้มันไปกัน 2 คน แต่อีกคนหนึ่งคือนั่งไม่ต้องไปไหน”</p>	

สถานการณ์	วิเคราะห์
<p>รัตน์ : “อีกอย่างพี่โอเขาใกล้ชิดกับทางนี้มากกว่า เขาเคยเห็น เขารู้ว่าเด็กคนนี้เป็นอย่างไร อย่างนั้นเขาไม่เคยเห็น เขาไม่รู้ว่าเป็นอย่างไร เขาไม่รู้จะป้อนงานเด็กคนนั้นอย่างไร แล้วเด็กคนนั้นก็ไม่ค่อยพูด พอเห็นทางนี้ ทางนี้ ใกล้กว่า เขาก็ให้เด็กคนนี้ดีกว่า ดูท่าทางแล้ว จะคล่องอะไรอย่างนี้ อีกคนหนึ่งเขาก็เฉยๆ ด้วย ใครป้อนได้เขาก็ป้อน พอเป็น งาน แล้วก็สบาย”</p>	
<p>แมว : “ถ้าเขาไปใช้คนอื่น เราก็เหมือนขาดอะไร คอยมองว่าเมื่อไรเขาจะใช้เรา”</p>	
<p>รัตน์ : “พี่โอแกใช้คนไหนก็จะใช้คนนั้น คืองานมันต่อเนื่อง ถ้าใช้คนไหนก็ใช้คนเดียว”</p>	
<p>ผู้นำกลุ่ม : “รู้สึกว่สิ่งที่ทำให้พี่แมวเปลี่ยนทัศนคติในการมองพี่โอไปก็คือรู้สึกว่า รับรู้ว่ เขาเห็นคุณค่าของเรา”</p>	
<p>แมว : “ค่ะ อย่างเขา งานอะไร อย่งไปเอาด้วยนะ ไปเอาด้วยอย่างนี้มา เราหาให้เขาได้หมดเลย บางทีเขาไม่รู้จะนะ อย่งพี่จิมนะ ความจริงด้วยส่งมาจริงๆ แล้วมันเป็นเกลียวขาด (2) ให้ซีฟดูแล้วนะว่าพี่จิมว่าอันนี้มันไม่ใช่เกลียวขาด เกียงกันคอบเป็นเอ็นสองคน</p>	

สถานการณ์	วิเคราะห์
<p>สรุปหิวไปให้ฟิโอดู ฟิโอบอกว่าอันนี้มันไม่ใช่ บอกว่ามันผิดตั้งแต่เบิกด้าย เราก็กังกว่าซีฟ เกียงพีจิม พีจิมบอกไม่ใช่ พีจิมบอกแกะ ไม่รู้เรื่อง ฟิดิงด้ายพีก็รู้แล้ว แกบอกไซ้”</p> <p>นำกลุ่ม : “ตรงนั้นพีรู้สึกว่ฟิโให้ความไว้วางใจเรา”</p> <p>แมว : “ก็คิดอย่างนั้น ไม่อย่างนั้นเขาคงไม่ให้เรา หรรอก”</p>	

9. ระยะเวลาเปิดเผยตนเองอย่างเต็มที่ (The cracking of facades)

ในขณะที่กลุ่มดำเนินไปอย่างต่อเนื่องสมาชิกเริ่มรับผิดชอบต่อตนเองและความต้องการของกลุ่มที่ต้องการให้ตนเป็นตัวของตัวเองมากที่สุด สมาชิกเริ่มรู้สึกไม่สบายใจที่จะปิดบังตนเองภายใต้หน้ากาก ในสัมพันธภาพที่เกิดขึ้นบางครั้งเพื่อสมาชิกอาจจะแสดงพฤติกรรมหรือพูดออกมาเพื่อให้สมาชิกรับรู้ว่าคุณต้องการที่จะรู้จักเพื่อนสมาชิกมากขึ้น ต้องการให้เพื่อนสมาชิกแสดงออกอย่างจริงจังหรือไม่พอใจกับการแสดงออกด้วยการใส่หน้ากากเข้าหากัน ทำให้สมาชิกตระหนัก ยอมรับและเปลี่ยนแปลงตนเอง เมื่อสมาชิกเป็นตัวของตัวเองมากขึ้น เปิดเผยตนเองได้อย่างเต็มที่ก็จะนำไปสู่สัมพันธภาพที่ดีต่อกันมากขึ้นและช่วยให้สมาชิกสื่อสารกันในระดับลึกขึ้น ในกระบวนการกลุ่มปรากฏการณ์ของระยะเวลาเปิดเผยตนเองอย่างเต็มที่ ดังตัวอย่างในตาราง

สถานการณ์	วิเคราะห์
<p>มะลิ : “ปัญหากับไฟร์แมนก็ไม่มีสิ”</p> <p>นก : “ปัญหากับไฟร์แมนไม่มีนะ ไม่มีนะ ไม่มีเลย”</p> <p>ผู้นำกลุ่ม : “คะ พี่นทำงาน สัมพันธภาพของพี่นกับเพื่อนร่วมงานเป็นอย่างไรบ้างคะ อย่างเช่นการพูดคุยกันนะคะ”</p>	<p>ในระยะเวลาเปิดเผยตนเองอย่างเต็มที่ นกแสดงการป้องกันตนเองด้วยการปฏิเสธและย้าว่าตนไม่มีปัญหากับไฟร์แมน ใน</p>

สถานการณ์	วิเคราะห์
<p>นก : “เดินแถวติดกันก็คุยกัน เราพยายามที่จะไม่คุยเรื่องของชาวบ้านอะไรอย่างนี้ เราจะคุยกันเรื่อง แบบ...เออวันนี้จะไปเที่ยวตรงไหนกันมาอะไรอย่างนี้ เราจะพยายามไม่นินทาใคร ไม่พูดเรื่องคนอื่น แบบกลัวว่าจะมาเข้าตัวเรา คือ...แบบคุยเรื่อยเปื่อย แบบชวนไปกินเหล้าอะไรอย่างนี้”</p>	<p>ระหว่างนั้นเงาะก็หัวเราะขึ้นมา เนื่องจากสิ่งที่นกกบอกรับกับกลุ่มไม่สัมพันธ์กับการรับรู้ของเงาะ และการตอบสนองของเงาะในประโยค “เลิกแล้ว” “แกล้ง” และ “บางที่ยืนคุยกัน บางที่เขา ก็หัวว่าคุยกัน” แสดงให้เห็นถึงความต้องการและความพยายามของเงาะที่จะพูดเรื่องราวที่แท้จริงที่เกิดขึ้นกับนกและตนเอง (นกและเงาะเป็นเพื่อนสนิทกันและทำงานอยู่ในแผนกเดียวกัน) การตอบสนองทั้งหมดที่เกิดขึ้นทำให้นกเปิดเผยตนเองอย่างเต็มที่ ดังเห็นได้ว่าภายหลังที่เงาะตอบสนอง นกลดทอนการป้องกันตนเองลง และเปิดเผยปัญหาที่แท้จริงที่เกิดขึ้นระหว่างตนกับโพรมันให้เพื่อนสมาชิกรับรู้</p>
<p>ผู้นำกลุ่ม : “เห็นพี่เงาะหัวเราะ”</p>	
<p>มะลิ : “คือเขาสนใจแน่เลย อย่างตอนจะไปกินเหล้าแน่ๆ เลยหัวเราะ”</p>	
<p>นก : “แบบ...ชอบกินเหล้าอยู่แล้ว กินประจำเลย บางทีเลิกงานไป แบบแฟน บางทีเลิกงานไปจิบเบียร์ ก็บ๊ีบ บ๊ีบ บ๊ีบ สองคนกับแฟน (หัวเราะ) และเพื่อนในแถวก็ชอบก็ชอบกินอยู่แล้วก็เลยถูกคอกัน ไม่มีเรื่องทะเลาะกัน ไปไหนก็คุยกันได้ และอีกอย่างโพรมันก็ชอบกินเหล้าด้วย ก็เลยเข้ากันได้หมดเลย”</p>	
<p>เสนาะ : “กินเหล้าแล้วจุก” (พูดก่อนที่นกจะพูดจบ)</p>	
<p>ผู้นำกลุ่ม : “พี่เสนาะว่าอย่างไรคะ”</p>	
<p>รัตน์ : “ไม่...เขาบอกว่ากินแล้วจุก กินเหล้าไม่ได้แล้ว ผ่าตัดกระเพาะอาหารมาแล้ว”</p>	
<p>ผู้นำกลุ่ม : “พี่เสนาะผ่ากระเพาะอาหารมาแล้วหรือคะ ก็ทานเหล้าไม่ได้แล้วสิคะ”</p>	

สถานการณ์	วิเคราะห์
<p>เสนาะ : “ครับ”</p>	
<p>ผู้นำกลุ่ม : “ค่ะ ขอกลับมาที่พินกันนะค่ะ พินกับอกกับพวกเรารู้ว่าพินกับเพื่อนที่ทำงานด้วยกันก็คุยกัน เพื่อนที่ทานเหล้าด้วยกันก็คุยกันเรื่องทานเหล้า”</p>	
<p>นก : “ก็กินเหล้า เข้ามาก็ชวนกันว่า...ไฉนเมื่อคืนหนักไปหน่อย หรือแบบ...ถ้าสลิมสลือ...บางทีก็ชวดล่ะ บางทีก็ชวนกัน อะไรล่ะ ทำอะไรกิน แต่ส่วนมากจะคุยกันเรื่องไร้สาระ คือ...แบบจะคุยเรื่อยเปื่อย คือ...แบบ...คือไม่ให้มีเรื่องแบบ...ไม่ให้มีเรื่อง...แบบ...เรื่องอื่นปนแบบคือว่าคนนั้นอย่างนั้นนะ อย่างนั้นนะ คือตัดไปเลยปัญหาพวกนี้นะ แบบ...ไม่เอา คือกลัวเขารู้ตัวเขาจะมาตำเรา”</p>	
<p>ผู้นำกลุ่ม : “เวลาคุยพินจะไม่พูดถึงคนอื่น กลัวว่าเขาจะมาว่าเรา พินกระมัดระวังตัวเรื่องนี้”</p>	
<p>นก : “ค่ะ คือ แบบเข็ด เข็ด เพราะส่วนมากก็แบบนี้ แบบเรื่องใครดงหน่อยก็จะมาคุยกันอะไรอย่างนี้ คือเราจะไม่ยุ่งเรื่องใครไว้ก่อนคือครอบครัวเรา เราก็มีครอบครัวแล้ว ไม่อยากให้มีเรื่องอื่น ไม่อยากเอาเรื่องใครไปพูด แล้วอีกอย่างเราต้องสร้างครอบครัว ไม่อยากให้มีเรื่องอื่น ไม่อยากเอาเรื่องใครไปพูดแล้วอีกอย่าง แฟนเราเป็นคนที่ว่า...ถ้าเราไป</p>	

สถานการณ์	วิเคราะห์
<p>พูดเรื่องใคร เขาจะตำเรา แฟนเราเป็นคน อย่าง ถ้าเกิดนินทาคนโน้นคนนี่เขาจะตำเรา นิสัยไม่ดีชอบคุยเรื่องชาวบ้าน ผัวตำ” (หัวเราะ)</p> <p>ผู้นำกลุ่ม : “พี่นกเชิด” นก : “เชิด คือว่าไม่อยากยุ่งเรื่องใครเงิ่ บางที เขามาถาม วันนี้มีเงิ่เงิ่ไปว่าอะไรอย่างโน้น อย่างนี้ บอกเปล่าไม่ได้พูด ไม่ได้อะไรอย่าง นี้ ถ้าเราพูดไปเข้าหูเขาก็ผิดใจกัน ก็เลยตัด ปัญหาเลยดีกว่า อย่าไปคุยดีกว่าเรื่องชาว บ้าน คือว่าเรามีกินมีใช้มีอะไรก็พอใจแล้ว ไม่ต้องไปยุ่งเรื่องเขา แบบ...เรื่องส่วนตัว ของใครของมัน ไม่ต้องไปยุ่ง คือทำงาน 8 ชั่วโมง ไม่ต้องมาเครียด มาซีเรียสอะไรทั้ง ลั้น พอออกผลัดไปเราก็กลับบ้านเรา หุงหา ข้าวกินกันลำพังผัวเมีย นี่ก็คิดอย่างนี้นะ ก็ เลยไม่ซีเรียสเรื่องทำงาน แล้วกับไฟร์แมน กับเพื่อนร่วมงานก็คิดว่าเข้าได้หมด”</p> <p>เงาะ : “เลิกแล้ว” ผู้นำกลุ่ม : “พี่เงาะบอกว่าเลิกแล้ว” เงาะ : “แกล้ง” นก : “เอาล่ะวะ ชอบแกล้งกันที่ทำงาน อย่างเดิน ไปล้างหน้า นี่ก็แกล้งบิดลูกบิดให้มันดับ บาง ทีเขาก็ตกใจว่า...เอ๊ะ...ทำไมเครื่องมันหยุดได้</p>	

สถานการณ์	วิเคราะห์
<p>เราก็แบบอยู่ข้างหลัง แกล้งกัน เราเล่นกันอะไรอย่างนี้ เครียดมากก็ไม่ดีปวดหัว” (หัวเราะ)</p> <p>เงาะ : “บางที่ยืนคุยกัน บางที่เขาหาว่าคุยกัน”</p> <p>มะลิ : “ที่ทำงานเขาจะดูปากกัน บางที่บางคนดูผิดๆ เห็นเขาอ้าปากก็ว่าเขาว่าเรา จะดูปาก บางคนคุยกันลักษณะปากมันไม่เหมือนกันไง คือ...คุยไปก็เข้าใจผิด”</p> <p>นก : “บางที่เราคุยเรื่องอื่นกันอย่างนี้ ตาไปมองเขานะ ก็เอาแล้ว บังเอินตาก็เลือกไปมองเขาด้วยนะ โดนแล้วนะ เขาทามนะ ก็บอกว่าไม่ได้พูดอะไรเลย ส่วนมากก็เป็นอย่างนี้นะ บางที่ยืนเป็นกระจุกเลย บางที่มันร้อนนะก็เลยไปตากแอร์ บางที่เหนื่อยๆ เพลียๆ ก็ไปยืน แต่ก็คุยกันธรรมดาอย่างนี้ พวกมองอิสลามคนนี้นินทา สุมหัวนินทา จิบหายเลย”</p>	

10. **ระยะเวลารับข้อมูลป้อนกลับของแต่ละบุคคล** (The individual receive feedback)

สมาชิกต้องการข้อมูลป้อนกลับทั้งในด้านบวกและด้านลบ จากข้อมูลป้อนกลับนี้ทำให้เขาได้รู้จักและเข้าใจตนเองชัดเจนขึ้น มองเห็นปัญหาและแนวทางในการแก้ปัญหาของตนเอง และยังช่วยในการพัฒนาสัมพันธภาพให้ใกล้ชิดกันยิ่งขึ้นอีกด้วย ในกระบวนการกลุ่มปรากฏการณ์ของระยะเวลารับข้อมูลป้อนกลับของแต่ละบุคคล ดังตัวอย่างในตาราง

สถานการณ์	วิเคราะห์
<p>นก : “อยากให้พี่จิวได้พูดบ้าง ว่ารู้สึกอย่างไร อยากฟังเสียงบ้าง”</p>	<p>ตัวอย่างแสดงให้เห็นถึงการรับข้อมูลป้อนกลับของจิว</p>
<p>นิต : “พี่ไม่เห็นจิวจะพูดอะไรเท่าไรเลย”</p>	<p>จากการให้ข้อมูลป้อนกลับของนกและนิตแสดงถึงความ</p>
<p>ผู้นำกลุ่ม : “พี่นกับพีนิตอยากรับฟังความคิดเห็นของพี่จิวบ้าง”</p>	<p>ต้องการที่จะรับฟังความคิดเห็นของจิวที่มีต่อเรื่องที่นกล่า</p>
<p>นก : “คะ อยากรู้ความคิดเห็นของพี่จิวบ้าง”</p>	<p>ด้วยความแท้ (genuineness) ผู้นำกลุ่มเข้ามามีบทบาท</p>
<p>จิว : “ก็ฟังตลอดนะ ก็เป็นคนพูดไม่เก่ง อย่างกับเรื่องของนก ผมอยากบอกว่า อยากให้ทำใจให้ว่าง สิ่งที่เราคิดวันหนึ่งมันมีหลายอย่าง คือว่าการมองคนต้องมองทั้งสองด้าน คือมองตัวเราเองก่อน แล้วค่อยๆมองคนอื่น มองตัวเราว่าไม่มีเจตนาร้ายกับเขา เราก็ต้องนึกว่าเขาไม่ได้คิดร้ายต่อเรา เราก็สบายใจ”</p>	<p>บาทในการเอื้ออำนวยให้จิวตระหนักถึงความรู้สึกและความต้องการของนก หลังจากที่จิวรับรู้ถึงความรู้สึกและความต้องการของเพื่อนสมาชิก เขาตอบสนองต่อเพื่อนสมาชิกด้วยการแสดงออกให้เพื่อนสมาชิกรับรู้ถึงความรู้สึกและบุคลิกภาพของตนมากขึ้น และการตอบสนองของจิวในครั้งนี้ ช่วยให้เพื่อนสมาชิกรับรู้ถึงความรู้สึกของจิว และช่วยให้จิวเกิดความเข้าใจในตนเองมากขึ้นจากการให้ข้อมูลป้อนกลับของเพื่อนสมาชิก และ</p>

สถานการณ์	วิเคราะห์
	<p>ยังส่งผลให้จิวแสดงออกมากขึ้นด้วย ในการให้และการรับข้อมูลป้อนกลับจากตัวอย่างนี้ แสดงให้เห็นการที่สมาชิกรับรู้ถึงความแท้ (genuineness) ความรู้สึกอิสระ ความเข้าใจในตนเอง และความเข้าใจกันภายในกลุ่มมากขึ้น</p>

11. ระยะเวลาเผชิญหน้า (Confrontation)

การเผชิญหน้าเป็นกระบวนการแสดงอารมณ์อย่างเข้มในการให้ข้อมูลป้อนกลับทั้งด้านบวกและด้านลบแต่โดยมากแล้วจะเป็นไปในด้านลบ ในการเผชิญหน้านี้สมาชิกจะให้ข้อมูลแก่เพื่อนสมาชิกเพื่อช่วยให้สมาชิกเกิดความชัดเจนกับตนเอง ในกระบวนการกลุ่มปรากฏการณ์ของระยะเวลาเผชิญหน้า ดังตัวอย่างในตาราง

สถานการณ์	วิเคราะห์
<p>นก : “วันนี้อยากฟังจิวพูดบ้าง” มะลิ : “อืม...บอกว่าพูดไม่เก่ง แต่เวลาพูด อย่างเมื่อวานนี้ก็พูดดีนะ” แมว : “จิว จิวก็พูดได้ พวกเราอยากให้จิวพูดบ้าง พวกเราพูดจิวก็ได้รู้จักเรา พวกเราก็อยากรู้จักจิวบ้าง เวลาจิวเจียบพวกเราก็ไม่รู้ที่จิวรู้สึก</p>	<p>ตัวอย่างแสดงให้เห็นถึงการให้ข้อมูลป้อนกลับแบบเผชิญหน้าที่เพื่อนสมาชิก (นก มะลิ และแมว) บอกกับจิวให้รับรู้ การให้ข้อมูลป้อนกลับแบบเผชิญหน้าของนก</p>

สถานการณ์	วิเคราะห์
<p>อย่างไร อย่างเมื่อวานที่จิวพูดจิวก็พูดได้ อย่างที่เรารู้จักจิว จิวก็ไม่ใช่คนที่พูดไม่เก่งนะ” จิว : “ก็รู้นะนะ”</p>	<p>มะลิ และแมว แสดงให้เห็นถึง การแสดงออกอย่างจริงจัง ของคนที่สะท้อนให้จิวได้รับรู้ตนเองและรับรู้ความรู้สึกของตน ซึ่งปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น ในระยะเผชิญหน้านี้ส่งเสริมให้สมาชิกมีสัมพันธภาพที่แท้ต่อกัน</p>

12. ระยะสัมพันธภาพในรูปแบบการช่วยเหลือภายนอกกลุ่ม (The helping relationship outside the group sessions)

การช่วยเหลือกันภายนอกกลุ่มเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการซึ่งอาจเกิดขึ้นในช่วงเวลาที่ยังมีการเข้ากลุ่มครั้งต่อไป และ/หรือเมื่อสิ้นสุดกระบวนการกลุ่มแล้วก็ได้ มีปัญหาบางอย่างที่สมาชิกอาจนำมาสนทนากันภายนอกกลุ่มและให้ความช่วยเหลือกัน หรือการเข้าไปให้กำลังใจเพื่อนสมาชิกภายหลังสิ้นสุดกลุ่ม หรือการเขียนจดหมายติดต่อกันให้กำลังใจซึ่งกันและกันภายหลังสิ้นสุดกลุ่มไปแล้ว 1 สัปดาห์ ในกระบวนการกลุ่มปรากฏการณ์ของระยะสัมพันธภาพในรูปแบบการช่วยเหลือภายนอกกลุ่ม ดังตัวอย่างในตาราง

สถานการณ์	วิเคราะห์
<p>การสังเกตในวันสุดท้ายสมาชิกถามเพื่อนสมาชิกที่พักนอกโรงงานว่าเป็นอย่างไรบ้าง เบิกฝนไหมเนื่องจากเมื่อวานนี้ฝนตกภายหลังเลิกกลุ่ม บอกเพื่อนสมาชิกที่เบิกฝนให้รักษาสุขภาพด้วย และเมื่อพักรับประทานอาหารกลางวัน สมาชิกทุกคนรับประทานอาหารกลางวันร่วมกัน สมาชิกนั่ง</p>	<p>สถานการณ์ที่เกิดขึ้นจากตัวอย่างแสดงให้เห็นการพัฒนาสัมพันธภาพระหว่างบุคคลจากภายในสู่ภายนอกกลุ่ม</p>

สถานการณ์	วิเคราะห์
<p>ซอันท้ายจักรยานกันไปรับประทางส้มตำไถ่อย่างที่บ้านหน้าบริษัท ขณะรับประทานอาหารสมาชิกแสดงถึงความเอื้อเฟื้อกัน ดูแลเอาใจใส่ซึ่งกันและกัน พุดคุยกันด้วยความเป็นกันเอง คละเคล้ากับรอยยิ้มและเสียงหัวเราะ เมื่อรับประทานอาหารเสร็จสมาชิกกระตือรือร้นในการเข้าร่วมกลุ่ม รวมทั้งสมาชิกให้คำสัญญาต่อกันว่าหลังจากยุติกลุ่มไปแล้วอยากให้มีการติดต่อกันอีก และพร้อมที่จะเป็นที่ปรึกษาและรับฟังเรื่องราวของเพื่อนสมาชิกที่มีความทุกข์ใจ</p>	

13. ระยะเวลาสัมพันธขั้นพื้นฐาน (The basic encounter)

สมาชิกมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกันมากขึ้น มีการติดต่อสัมพันธ์กันมากกว่าที่จะเป็นการติดต่อสัมพันธ์กันอย่างธรรมดาทั่วไปในชีวิตประจำวัน สัมพันธภาพที่เกิดขึ้นเป็นสัมพันธภาพที่แท้ (genuineness) เป็นสัมพันธภาพที่แสดงออกถึงความจริงใจ การยอมรับและความเข้าใจ สมาชิกสามารถที่จะรับรู้ เข้าใจความรู้สึกของเพื่อนสมาชิกและสามารถสื่อถึงความรู้สึกนั้นออกมาได้ ทำให้สมาชิกมีประสบการณ์ที่มีความหมายร่วมกัน และภายหลังจากที่เพื่อนสมาชิกสื่อสารออกมาสมาชิกก็รับรู้ถึงความรู้สึกของเพื่อนสมาชิกได้เช่นกัน ในกระบวนการกลุ่มปรากฏการณ์ของระยะเวลาสัมพันธขั้นพื้นฐาน ดังตัวอย่างในตาราง

สถานการณ์	วิเคราะห์
<p>นิต : “ความรู้สึกจริงๆ นะ พี่ก็ไม่อยากให้เงาะกับนกต้องแสดงอาการอย่างนั้น ถึงจะสะใจ แต่เราก็ไม่สบายใจ เป็นบาปต่อตัวเราเอง เหมือนเราทรมาณตัวเอง เรามองเห็นเขาไม่สบายแล้วเราก็ไม่สบายใจ ไม่ทำดีกว่า”</p>	<p>ตัวอย่างแสดงให้เห็นถึงความแท้ (genuineness) ของ นิตต่อ นกที่ แสดงออกถึงความรู้สึกเป็นห่วง ซึ่งเป็นสัมพันธภาพที่แสดงถึงความ</p>

สถานการณ์	วิเคราะห์
<p>ผู้นำกลุ่ม : “พีนิคเหมือนกับบอยอาจจะบอกว่า จริงๆ แล้วเราเห็นเขาไม่สบายใจ เราเองก็ไม่สบายใจ พีนิคบอกว่าเป็นบาปที่ทำร้ายตัวเอง”</p>	<p>ใกล้ชิดกันมากกว่าที่จะเป็นสัมพันธภาพที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันโดยทั่วไประหว่างเพื่อนร่วมงาน ในขณะที่เดียวกันการตอบสนองของนกก็สื่อให้เห็นว่านกรับรู้ถึงความ</p>
<p>นิค : “ใช่ ถ้าทำแล้วมันมีผลสะท้อน ถ้าไม่ทำก็ไม่กลัว อันนี้ทำแล้วนกยังกลัวอีก ไม่อยากให้ทำเลย”</p>	<p>รู้สึกภายในใจที่นิคต้องการสื่อได้ โดยผู้นำกลุ่มเข้ามามีบทบาทในการเอื้ออำนวยให้</p>
<p>ผู้นำกลุ่ม : “พีนิคเป็นห่วงพีนกับพีเงาะนะ”</p>	<p>นกเกิดความชัดเจนต่อความรู้สึกที่นิคต้องการสื่อให้กับเงาะและนกได้รับรู้อย่างชัดเจน</p>
<p>นิค : “มันไม่ค่อยจะดีเท่าไร บางสิ่งบางอย่างเราทำไปแล้วเราสะใจก็ทำให้เราหวั่นไหว ไม่ใช่ความสุขแล้วอย่างนี้ ความสุขก็อยู่ที่ความสบายใจ ความสุขแบบเดียว เราสะใจ เราเห็นเขากระวนกระวาย มันไม่ใช่ความสุขนะ”</p>	<p>เจน</p>
<p>ผู้นำกลุ่ม : “พีนิคไม่อยากให้พีนกับพีเงาะทำอย่างนั้น เพราะท้ายสุดก็ทำร้ายตัวเอง พีนิคเป็นห่วงพีนกับพีเงาะ”</p>	<p>เจน</p>
<p>นิค : “เป็นห่วง เป็นห่วงจริงๆ” (เน้นเสียง)</p>	<p></p>
<p>นก : “ขอบคุณค่ะ ถ้ากลับไปแล้วเขาไม่ทำก็จะไม่ทำแล้ว”</p>	<p></p>

14. ระยะเวลาแสดงความรู้สึกทางบวกและความผูกพันที่ใกล้ชิด (The expression of positive feeling and closeness)

ในระยะนี้สมาชิกจะรู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม รับรู้ถึงความรู้สึกสนิทสนม อบอุ่น ไร้วางใจซึ่งกันและกัน และเกิดความรู้สึกผูกพันกับกลุ่มเสมือนหนึ่งเป็นครอบครัวเดียวกัน ซึ่งอาจเห็นได้จากกาที่สมาชิกถามถึงกัน เตือนกันด้วยความรู้สึกห่วงใยกัน ถามถึงความก้าว

หน้าในการแก้ปัญหา บางครั้งก็อาจเห็นได้จากการที่สมาชิกไปไหนมาไหนด้วยกัน หรือการนัดแนะกันไปรับประทานอาหารภายหลังสิ้นสุดกลุ่ม ในกระบวนการกลุ่มปรากฏการณ์ของระยะแสดงความรู้สึกทางบวกและความผูกพันที่ใกล้ชิด ดังตัวอย่างในตาราง

สถานการณ์	วิเคราะห์
แมว : “ทำไมเสนาะเขียนใบลาออก”	ตัวอย่างจะเห็นได้ว่า
เสนาะ : “ก็จะลาออกนะ”	สมาชิก แสดงความรู้สึก
แมว : “ทำไม”	ต้องการที่จะช่วยเหลือเสนาะ
เสนาะ : “ไม่อยากจะอยู่”	อย่างจริงใจ เป็นความรู้สึกที่
แมว : “เป็นอย่างไรที่ไม่อยากจะอยู่”	เกิดจากการพัฒนาความรู้สึก
เสนาะ : “เขียนลาออกมาสองอาทิตย์แล้ว”	ไว้วางใจ ความผูกพันที่ใกล้ชิด
แมว : “ทำไมลาออก”	ชิด ทำให้รู้สึกเป็นหนึ่งเดียว
เสนาะ : “มันเบื่อ อย่งไรไม่รู้”	กัน เกิดความรู้สึกที่ดีต่อกัน
.	สัมพันธ์ภาพในกลุ่มช่วงนี้อยู่
.	ในระยะเวลาแสดงความรู้สึก
.	ทางบวก และความผูกพันที่
แมว : “แล้วตัวเองไม่อยากจะทำหรือ เห็นตัวเอง...”	ใกล้ชิด สมาชิกแสดงความรู้สึก
เสนาะ : “เบื่อๆ อย่งไรไม่รู้”	รู้สึกต่อกันอย่างละเอียดอ่อน
แมว : “ค่าแรงที่โน่นมากกว่าที่นี่ไหม”	ลึกซึ้งต่อกัน และในขณะที่
เสนาะ : “ไม่ได้ทำ นานแล้ว อาทิตย์ที่แล้วนี่ไปเอาใบ	เดียวกันก็อยู่ในระยะเวลาการ
ลาคืนมา”	เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมภายใน
แมว : “ลาออก นึกว่าลาออก ไม่อยากจะอยู่แผนกนี้	ในกลุ่ม การแสดงออกของ
หรือ”	สมาชิกมีการเปลี่ยนแปลงไป
เสนาะ : “ไม่ใช่ เรื่องงานไม่เกี่ยว ไม่อยากทำ”	จากในวันแรกอย่างเห็นได้
นิต : “คนเบื่อก็คงต้องมีสาเหตุ อยู่ๆ จะเบื่อได้อย่างไร	อย่างชัดเจน มีการแสดงออก
ง”	

สถานการณ์	วิเคราะห์
มะลิ : “อ้อ ตกลงไม่ออก ไปเอาใบลาคืนแล้ว” . . .	อย่างเป็นธรรมชาติ เปิดเผยตนเอง เข้าใจความ รู้สึกของเพื่อนสมาชิก และมี ความเป็นตัวของตัวเอง มีสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน
แมว : “เบื่อย่างอื่นหรือไง ถึงไม่อยากมาทำงาน”	
นิด : “มันไม่มีกำลังใจตรงไหนหรอก”	
รัตน์ : “อย่าไปท้อเลย”	
นิด : “เมื่อมันก็ต้องมีสาเหตุ”	
เสนาะ : “ผมไม่อยากออกหรือก ใจอยากอยู่ที่นี่ เขา บอกให้ออกแล้วเข้ามาใหม่ มันเสียตายนังละ อยู่มา 7-8 ปีแล้ว”	
แมว : “ไปญี่ปุ่นก็ไปแล้ว จุ้ย...ประสบการณีกี่ดี”	
เสนาะ : “33,34,35 ก็ไปญี่ปุ่น เข้าปีแรกๆ ผมก็ติดเลย”	
แมว : “แหม...ประสบการณีกี่มีแล้วจะออกไปทำไม ละ”	
เสนาะ : “ธรรมดาแล้วผมได้ไฟร์แมนแล้ว”	
แมว : “เราต้องปรับปรุงสิ”	
รัตน์ : “เห็นเราจะได้จะได้ แต่เงียบ”	
แมว : “ตัวเองก็เริ่มใหม่ได้”	
เสนาะ : “ลาเกิน”	
แมว : “เริ่มใหม่สิ”	
รัตน์ : “เริ่มใหม่ได้”	
เสนาะ : “หัวหน้าที่สอนจังเลยนะ”	
นิด : “แฟนที่ 11 ป็นะกว่าจะได้ติดไฟร์แมน”	

สถานการณ์	วิเคราะห์
<p>แมว : “ตัวเองก็รู้ ที่จริงแก้ไขนิดเดียวเอง อยู่ที่ตัวเอง”</p> <p>เสนาะ : “อยู่ที่ตัวเอง”</p> <p>เสนาะ : “แกเดินมาคุยเรื่อย”</p> <p>แมว : “แกไม่เกลียด”</p> <p>เสนาะ : “อืม...”</p> <p>แมว : “ถ้าเกลียดแกไม่มองแล้วไซ้ไหม”</p> <p>มะลิ : “เสนาะพยายามวิ่งหนี หัวหน้าเดินผ่านเสนาะ พยายามวิ่งหนีตลอด”</p> <p>เสนาะ : “ไม่วิ่งแล้วที่นี่ เดินไปหาเลย”</p>	

15. **ระยะการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมภายในกลุ่ม (Behavior changes in the group)**

สมาชิกเปลี่ยนแปลงท่าทีในการแสดงออกซึ่งเป็นไปอย่างเป็นธรรมชาติ เปิดเผยตนเอง เข้าใจความรู้สึกของบุคคลอื่นและมีความเป็นตัวของตัวเองมากขึ้น สามารถทำงานร่วมกับบุคคลอื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น มีความต้องการที่จะช่วยเหลือบุคคลอื่นและมีสัมพันธภาพที่ดีกับบุคคลรอบข้าง ในกระบวนการกลุ่มปรากฏการณ์ของระยะแสดงการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมภายในกลุ่ม ดังตัวอย่างในตาราง

	สถานการณ์	วิเคราะห์
<p>แมว : “ทำให้มองคนไม่ได้มองด้านเดียวนะ คือมองเขา มองเราด้วย ไม่ได้มองแต่ตัวเอง”</p> <p>นก : “3 วันนี้ได้มานั่งตรงนี้คิดว่าคุ้ม ู้ปัญหาแต่ละคนมันก็มีปัญหานั้นนะ แต่คนไหนหนักคนไหนเบา สิ่งที่เราควรทำหรือไม่ควรทำ ที่ทำไปแล้วเสียใจไหม แบบเราทำไปแล้วเสียใจเราก็จะไม่ทำอีกอะไรอย่างนี้ ถ้าไม่มี 3 วันนี้ก็คิดว่าคงจะทำ มันก็ดี ดีทีเดียว ที่แบบเพื่อนบอกว่าไม่น่าทำนะ พี่ๆ บอกไม่น่านะ ถ้าไม่มีวันนี้คิดว่าจะทำเรื่อยๆ ไปไม่มีวันจบ ก็คุ้มนะ 3 วันนี้เราได้เปลี่ยนตัวเองก็ดีนะ กลับไปจะไม่ทำอีก ไม่ทำจริงๆ”</p>	<p>การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของสมาชิก ภายใต้ กระแสการเคลื่อนที่ของกลุ่ม ทำให้ สมาชิก ได้ เรียนรู้ สัมพันธ์ภาพที่ดี ระหว่างบุคคล เกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติในการอยู่ร่วมกัน การเข้าใจและสามารถแสดงออกถึงความแท้ การยอมรับอย่างไม่มีเงื่อนไข และการเข้าใจอย่างร่วมรู้สึกได้ ดังที่สมาชิกได้กล่าวไว้ในตัวอย่าง</p>	
<p>นิด : “ปัญหาบางอย่างก็ไม่ยากจนเกินไป ให้อะไรใช้ ผล รู้จักเอาใจเขามาใส่ใจเรา รู้จักห่วงใยกัน และกัน ไม่มองคนอื่นในแง่ร้ายตนเกินไปอย่าตัดสินอะไรด้วยตัวเอง ทำงานร่วมกันตำแหน่งไหนก็มีความสำคัญหมด อย่าไปแยกความเป็นหัวหน้า ความเป็นลูกน้อง คนมีความสำคัญเท่ากัน”</p>		
<p>มะลิ : “เรามีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ไม่ว่าจะให้เราหรือไม่ แต่เราให้เขาก่อน เรามีความสุข”</p>		
<p>จิว : “ได้รู้จักได้พูดคุยกัน ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และเราก็สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำ</p>		

สถานการณ์	วิเคราะห์
<p>วันได้ ทำงานร่วมกันก็รู้จักนิสัยใจคอกันดีขึ้น สามารถนำไปใช้ได้ มีประโยชน์มาก ได้ฟังในสิ่งที่ไม่เคยได้ยินมาก่อน หรือสิ่งที่ได้ยินแล้วแต่ไม่เข้าใจ มีความเข้าใจดีขึ้น เป็นประโยชน์ ได้กินกาแฟด้วย ได้ทั้งอาหารกายและอาหารใจ”</p> <p>เงาะ : “จาก 3 วันนี้นะ จากคนที่เราเกลียดเราก็เฉยไป ช่างเขาเขาเกลียดเรา เขาก็บ้าไปเอง เราไม่เกลียดตอบ อย่างนี้เรามีความสุข”</p> <p>รัตน์ : “ทำงานมันก็เหมือนๆ กัน มันก็มีปัญหาบ้างหนักนิดเบาหน่อยเพราะเราทำงานอยู่ร่วมกันมาระบายตรงนี้มันก็โล่งใจดี มีอะไรเราก็พูดไปเราก็ได้สบายใจหน่อยว่า เออ...เราเก็บมานานแล้วไม่รู้จะพูดคุยอะไรกับใคร มาพูดเราก็โล่ง เราก็สบายใจ มีเพื่อนรับฟัง”</p> <p>เสนาะ : “ทำงานด้วยกันอยู่ด้วยกันก็ต้องจริงใจกันนะ”</p>	

ในตัวอย่างข้างต้นชี้ให้เห็นกระแสการเคลื่อนที่ของการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มในแต่ละลำดับขั้น และผลที่มีต่อผู้รับการปรึกษาในการเรียนรู้และเปลี่ยนแปลงในตนเองที่มีผลต่อการเพิ่มสัมพันธภาพระหว่างบุคคลภายใต้การนำของผู้นำกลุ่มตามแนวโรเจอร์ส

การวิเคราะห์กระแสรายบุคคล

ตัวอย่างต่อไปนี้เป็นสถานการณ์ที่เกิดขึ้นภายในการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มที่แสดงให้เห็นว่า การปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มตามแนวโรเจอร์สช่วยให้ผู้รับการปรึกษาที่มีปัญหาอันเนื่องมาจากสัมพันธภาพระหว่างบุคคลเกิดความสอดคล้องในตัวเอง ภายใต้กระแสการเคลื่อนที่ของกลุ่มโดยมีนักจิตวิทยาการปรึกษาเป็นผู้เอื้ออำนวย

จากตัวอย่างเป็นการนำประสบการณ์ของสมาชิกมาวิเคราะห์ จะเห็นถึงความไม่สอดคล้องและความสอดคล้องระหว่างประสบการณ์กับโครงสร้างของตนในเนื้อหาของสัมพันธภาพระหว่างบุคคลตามทฤษฎีบุคลิกภาพของโรเจอร์ส ผู้วิจัยได้นำการสนทนาที่เกิดขึ้นของสมาชิกที่ชื่อนกมาวิเคราะห์พบว่าเป็นไปตามทฤษฎี ผู้วิจัยสามารถอธิบายปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นตามทฤษฎีบุคลิกภาพ อภิปรายโครงสร้างที่ไม่สอดคล้องและโครงสร้างที่สอดคล้องตามแผนภาพที่ 1

ประสบการณ์ของสมาชิก คือ สมาชิกรับรู้จากเพื่อนร่วมงานว่าไฟร์แมนนิทาดน สมาชิกรู้สึกไม่พอใจที่ไฟร์แมนนิทาดน ในขณะที่สมาชิกได้ตอบไฟร์แมนด้วยการโอบกอดกันกับเพื่อนร่วมงานและกัมศิระชุยกันต่อหน้าไฟร์แมนทำเหมือนกำลังนิทาสมาชิกไม่สบายใจ สมาชิกรับรู้ว่าการได้ตอบไฟร์แมนด้วยวิธีเดียวกันกับที่ไฟร์แมนกระทำต่อตนแล้วตนจะสบายใจและสบายใจ และการได้ตอบไฟร์แมนด้วยการนิทานนั้นไม่สามารถทำให้ไฟร์แมนเลิกนิทาดนได้

โครงสร้างของตน คือ สมาชิกเชื่อว่าการนิทานเป็นสิ่งไม่ดีและนำมาซึ่งความไม่พอใจ สมาชิกเชื่อว่าเป็นการสมควรแล้วที่ไฟร์แมนจะได้รับการโต้ตอบคืนด้วยวิธีการนิทานเช่นเดียวกัน และเชื่อว่าการโต้ตอบด้วยวิธีเดียวกันเป็นวิธีที่ทำให้ไฟร์แมนหยุดนิทาดนได้

ประสบการณ์กับโครงสร้างของตนกับที่มีความสอดคล้องกัน คือ สมาชิกรับรู้จากเพื่อนร่วมงานว่าไฟร์แมนนิทาดนและสมาชิกรู้สึกไม่พอใจที่ไฟร์แมนนิทาดน สอดคล้องกับโครงสร้างของตนว่าการนิทานเป็นสิ่งไม่ดีและนำมาซึ่งความไม่พอใจ โครงสร้างของตนที่ไม่สอดคล้อง คือ สมาชิกเห็นว่าเป็นการสมควรแล้วที่ไฟร์แมนจะได้รับการโต้ตอบคืนด้วยวิธีเดียวกัน และเชื่อว่าการโต้ตอบด้วยวิธีเดียวกันเป็นวิธีที่ทำให้ไฟร์แมนหยุดนิทาดนได้ และประสบการณ์ที่เกิดขึ้นจริงที่สอดคล้องกับโครงสร้างของตนที่สมาชิกปฏิเสธคือ การกระทำที่สมาชิกแสดงออกเพื่อตอบโต้ไฟร์แมนทำให้สมาชิกรู้สึกกลัวและไม่สบายใจ การได้ตอบไฟร์แมนด้วยการนิทานนั้นไม่สามารถทำให้ไฟร์แมนเลิกนิทาดนได้

ในกระบวนการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มช่วยให้สมาชิกเกิดการรับรู้ในตนเองอย่างชัดเจนขึ้น และยอมรับประสบการณ์ที่ตนเคยปฏิเสธเข้ามาในโครงสร้างของตน ยอมรับว่าในขณะที่ตนได้ตอบไฟร์แมนด้วยการนิทาไฟร์แมนนั้นตนก็เกิดความรู้สึกกลัวและไม่สบายใจ ดังประโยคที่นกดพูดว่า “กลัวอยู่เหมือนกัน แล้วบางทีทำไปก็รู้สึกสงสารเขาเหมือนกันนะ เขาดูน่าสงสารนะ ดูเขาน้ำจ้อยๆนะ ทำไปแล้ว...ไอ้หากูไม่น่าทำแรงเกิน วันนี้แรงไปหน่อย” และยอมรับว่าการได้ตอบคืนด้วยการนิทาไฟร์แมนไม่สามารถทำให้เขาหยุดนิทาตนได้ ดังประโยค “เป็นไปไม่ได้...ยาก คนนี้พอช่วงพักกินข้าวปุ๊บเขาจะไม่ออกมาข้างนอก เขาจะซื้อข้าวไปกินข้างใน แล้วเขาจะมีคู่อีกคน เขาจะนิทาแต่เรื่องชาวบ้าน แล้วบางทีคน เดินผ่านไปผ่านมาก็ได้ยิน ไอ้คน..ไอ้เงาะ..อะไรอย่างนี้ เขาก็จะมาบอก พอเรารู้เราก็เล่นเขาอีก” เมื่อสมาชิกเกิดการรับรู้ที่ชัดเจน ยอมรับประสบการณ์ที่ตนเคยปฏิเสธเข้ามาในโครงสร้างของตน ทำให้เขาเกิดความสอดคล้องในตนเอง เมื่อสมาชิกเกิดความสอดคล้องในตนเองเขาก็สามารถใช้ศักยภาพของตนในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างตนกับไฟร์แมนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังเห็นได้จากการที่สมาชิกบอกกับกลุ่มว่า “3 วันนี้ได้มานั่งตรงนี้คิดว่าคุ้ม รู้ปัญหาแต่ละคนมันก็มีปัญหานั้นนะ แต่คนไหนหนักคนไหนเบา สิ่งที่เราควรทำหรือไม่ควรทำ ที่ทำไปแล้วเสียใจใหม่ แบบเราทำไปแล้วเสียใจเราก็จะไม่ทำอีกอะไรอย่างนี้ ถ้าไม่มี 3 วันนี้ก็คิดว่าคงจะทำ มันก็ดี ดีทีเดียว ที่แบบเพื่อนบอกว่าไม่น่าทำนะ พี่ๆ บอกไม่น่านะ ถ้าไม่มีวันนี้คิดว่าจะทำเรื่อยๆ ไม่มีวันจบ ก็คุ้มนะ 3 วันนี้เราได้เปลี่ยนตัวเองก็ดีนะ กลับไปจะไม่ทำอีก ไม่ทำจริงๆ”

มะลิ : “ถ้าเราสนใจมากก็มากเรื่อง ทำงานต้องเอาหูไปนาเอาตาไปไร่”

ผู้นำกลุ่ม : “เมื่อไหร่ที่พี่นกดบอกว่าเขาบอกว่าเรานินทาเขา”

นกด : “ก็มีคนมาบอก ทั้งๆ ที่คุยกันเรื่องอื่นจริงๆ คุยเรื่องอื่นเรื่องไร้สาระ สุ่มหัวกันจริง หัวมันติดกัน ก็หัวมันติดกันอย่างนี้เลย (ทำท่าทางประกอบ) พอตีเขามองมาพอดี ไอ้เราก็ไม่ได้นินทาเขา เขาไปบอกอีกคนว่า เบื่อคนนี้นั้นนินทาหนู แล้วยายคนนั้นก็มาบอกหนู หนูก็ยังไม่ได้พูดเลย เลยว่าจะไปถาม ถ้าถามก็เรื่องมาก อย่างนี้ถ้าถามก็ยาว ปล่อย...จะเข้าใจอย่างไรก็เชิญ ถ้าไม่ถามมันก็ไม่ยาว อยากว่าก็ว่าไป อยากว่านักที่นี้แม่งกูก็นินทาจริงๆ ชะเลย เอาแม่มันมั่งมันจะได้เลิกนั้นเรา ถ้าเราปล่อยก็จะหาว่าเรากลัว หรือแบบว่าเราช่างมัน มันก็นินทาเราได้ ถ้าหากแบบยิงว่าเรา เราก็เอาซะมั่ง พอเราเอาเขาก็หยุด”

ผู้นำกลุ่ม : “รู้สึกว้าจากเดิมที่พินกไม่ได้กินทาเขา แต่กลับกลายเป็นต้องทำบ้าง”

นก : “ยั่วเขา ยั่วให้มันเครียด”

เงาะ : “ยั่วเขา”

นก : “แต่ไม่ได้ ไม่ได้ว่า แค่ทำมือป้องปาก ไม่ให้มันดูปากรู้ แกล้ง ที่นี้มันก็ยิ่งบ้า มันก็
คุยว่าเงาะนะว่าแบบหมั่นไส้ ยั่วให้มันเสีย”

ผู้นำกลุ่ม : “พินกล่ะคะ พินกรู้สึกอย่างไร”

นก : “เราไม่เสีย เราชอบใจ เราดีใจว่าเขาได้ เขาว่าเราไว้มาก เราเป็นลูกน้องเขา
เขาว่าเราไว้มาก พอไม่ได้เป็นลูกน้องเขาก็ไล่เลย แกล้งมันมั่ง มันเครียดนะพอ
เราทำกับมัน แต่ก่อนนะ เราเคยเครียดคนมันทำกับเรา ที่นี้เขาได้รับแล้วว่ามัน
เป็นอย่างไร ก็เปลี่ยนกันมั่ง เธอลองดูมั่งว่ามันเป็นอย่างไร”

ผู้นำกลุ่ม : “แกแค้น”

นก : “ใช่ แกแค้น เอาคืน”

ผู้นำกลุ่ม : “แล้วพอทำแล้ว”

นก : “รู้สึกสะใจ โพรแมนก็...เขาจะคลั่ง พอเราคุยกันแล้วเขาไม่สบายใจเรามอง
ปฏิกิริยาเขา ดูแล้วเขาไม่สบายใจนะ เขาพูดกับเพื่อนอีกคนว่า เนี่ยมันคุยกัน
เขาว่าอะไรอย่างนี้”

ผู้นำกลุ่ม : “พีทำแล้วพีรู้สึก...”

นก : “สนุกดี (หัวเราะ) ที่นี้พอเรามีพวกแล้ว หลายคนเข้า จับกลุ่มกัน 3 คน คือว่าพอ
ซีฟเซ็คเครื่องไปแล้ว ที่นี้เอาสะวะ...กูแกล้งกัน 3 คน แต่ไม่ได้คุยกัน...แบบสุ่ม
หัวกันธรรมดา”

มะลิ : “เขาก็เกิดอาการเครียด กังวล ว่าเขาว่าอะไรกูหรือเปล่านั้น”

ผู้นำกลุ่ม : “พินกบอกว่าที่ทำไปก็อยากให้เรารับรู้บ้างว่าเรารู้สึกอย่างไร แล้วพอพินกทำไป
แล้วเขาก็เครียด ไม่สบายใจ พอเขาเป็นอย่างนั้นพินกรู้สึกอย่างไรบ้างคะ”

นก : “ดีใจ” (หัวเราะ)

เงาะ : “บางทีหนูหัวเราะเลย ขำ”

ผู้นำกลุ่ม : “พี่รู้สึกอย่างไรบ้างกับภาพที่เขาเครียด”

นก : “ตอนนี้คือสมน้ำหน้า”

ผู้นำกลุ่ม : “ตอนนี้คือสมน้ำหน้า”

แมว : “เดี๋ยววันหนึ่งเขาอาจจะย้อนกลับมา”

ผู้นำกลุ่ม : “คะ พี่แมวบอกว่าวันหนึ่งเขาอาจจะย้อนกลับมา”

นก : “เราก็ไม่ได้เป็นลูกน้องเขาแล้ว เราก็เล่นได้เต็มที่ เอาตรงๆเลย”

ผู้นำกลุ่ม : “พี่นกบอกว่าสะใจ ลึกๆแล้ว...”

เงาะ : “คิดเหมือนกันว่าวันหนึ่งเขาจะเอาคืนมั้ง”

ผู้นำกลุ่ม : “พี่เงาะบอกว่าคิดเหมือนกันว่าวันหนึ่งเขาอาจจะเอาคืนบ้าง พี่นกคะคะ”

นก : “คิดเหมือนกัน”

ผู้นำกลุ่ม : “ที่พี่นกบอกว่าสะใจ จริงๆแล้วเราเองก็รู้สึกหวั่นไหว”

นก : “หวั่นไหวเหมือนกัน”

ผู้นำกลุ่ม : “ในขณะที่เราสะใจ เรากำลังไม่มั่นคงไหมคะ”

นก : “กลัวอยู่เหมือนกัน แล้วบางทีทำไปก็นึกสงสารเขาเหมือนกันนะ เขาดูน่าสงสารนะ ดูเขาหน้าจ้อยๆนะ ทำไปแล้ว... ใจหากุไม่น่าทำแรงเกิน วันนี้แรงไปหน่อย”

นก : “ให้มันเครียด”

ผู้นำกลุ่ม : “พอเขาเครียดพี่นกรู้สึกสะใจ   อยากชวนให้พี่นกดูความรู้สึกของเราอีกทีนะคะ
ว่าพี่นกรู้สึกอย่างไรบ้าง”

นก : “เราก็คือเครียด”

แมว : “แต่ก็ทำ”

นก : “เขาเจ็บเราก็เจ็บด้วย เขาคงจะเจ็บเหมือนอย่างที่เราเคยเจ็บ อนาคตมันไม่แน่ด้วย เราอาจจะเจอเขาได้ ไม่แน่นอน”

นก : “คนมันจะหาเรื่องนะ เราทำตามหน้าที่มันก็เคยหาเรื่องมาแล้ว”

ผู้นำกลุ่ม : “เขาเคยหาเรื่องเรา แต่พอเขาย้ายไปแล้ว...”

นก : “เราก็กหาเรื่องเขา” (หัวเราะ)

ผู้นำกลุ่ม : “พอเขาไปแล้ว...”

นก : “แทนที่เราจะสบายใจนะ เราก็กเล่นเขาอีก”

ผู้นำกลุ่ม : “เล่นเขา แล้วเราเป็นอย่างไรคะ”

นก : “เราก็กลัวนะ ก็วันๆอยู่เหมือนกันว่ากูจะโดนเอาตีนบ้างหรือเปล่านั้น มันไม่แน่”

นก : “ก็จะไม่ทำแล้วนะ พอแล้ว ทำเยอะแล้ว ทำเยอะ...จริง”

ผู้นำกลุ่ม : “พินกจะไม่ทำแล้ว”

นก : “ไม่แน่ ถ้าเขายังไม่เลิกนินทาเราก็กยัง”

ผู้นำกลุ่ม : “เป็นไปไม่ได้ไหมที่เขาจะเลิกนินทาเรา”

นก : “เป็นไปไม่ได้...ยาก คนนี้พอชวงพักกินข้าวปืบเขาจะไม่ออกมาข้างนอก เขาจะซื้อข้าวไปกินข้างใน แล้วเขาจะมีคูเขาอีกคน เขาจะนินทาแต่เรื่องชาวบ้าน แล้วบางทีคน เดินผ่านไปผ่านมาก็ได้ยิน ไ้่นก..ไ้เงาะ..อะไรอย่างนี้ เขาก็กมาบอก พอเรารู้เราก็กเล่นเขาอีก”

ผู้นำกลุ่ม : “เสร็จแล้วเราก็ก”

นก : “หวันไหว หวันไหวอีก”

ผู้นำกลุ่ม : “ลึกลงแล้วพินกกลัว แต่ก็ถือไม่ได้ที่จะได้ตอบกลับที่เขาทำกับเราก่อนไม่ได้”

- นก : “บางทีเราไม่ได้ทำอะไรมาก เห็นเขาเดินมาเราก็เดินจับกลุ่มกันสามคน แค่นี้เขาก็เจ็บแล้ว”
- ผู้นำกลุ่ม : “พี่รู้สึกว่แค่นี้เขาก็เจ็บแล้ว พี่รู้ว่าตรงนั้นเป็นจุดอ่อนของเขา”
- นก : “ใช่ เพราะเขาเกลียดเราสามคนที่สุด ถ้าเรารวมกลุ่มกัน เขาจะอะไร จะอะไรเลย เราเห็นเขาเราก็จะพยายามรวมตัวกัน แค่นั้นพอแล้วไม่ต้องทำอะไรมาก”
- ผู้นำกลุ่ม : “ถึงแม้ว่าพี่นกจะรู้สึกว่กลัว แต่ก็ทำ พี่แค่ความรู้สึกเขา พี่อยากให้เขารู้ว่ถ้าเขาโดนอย่างนี้บ้างแล้วเขาจะรู้สึกอย่างไร พี่บอกว่พี่ทำให้เขาไม่สบายใจได้พี่รู้สึกสะใจ”
- นิต : “เขาสามารถทำให้เรามีอาการ (หัวเราะ) สะใจคนละอย่าง ถ้าเราเดินไป เราต้องมีความรู้สึกหวาดระแวง เขาจะต้องคุยกันให้เราเห็น เราก็จะต้องคิดว่าเขาต้องนินทาเรา”
- ผู้นำกลุ่ม : “พี่นิตบอกว่ในทางตรงกันข้ามถ้าเป็นเราเราเองก็อดระแวงไม่ได้เหมือนกัน แล้วพี่นกล่ะคะ”
- นก : “เขาก็ต้องนินทาเรา หันไปเห็นแล้วเขาก็ต้องนินทาเรา”
- นิต : “ความรู้สึกจริงๆนะ พี่ก็ไม่อยากให้เงาะกับนกต้องแสดงอาการอย่างนั้น ถึงจะสะใจแต่เราก็ไม่สบายใจ เป็นบาปต่อตัวเอง เหมือนทรمانตัวเอง เรามองเห็นเขาไม่สบายใจแล้วเราก็ไม่สบายใจ ไม่ทำดีกว่า”
- ผู้นำกลุ่ม : “พี่นิตเหมือนกับอยากจะทำจริงๆแล้ว เราเห็นเขาไม่สบายใจ เราเองก็ไม่สบายใจเหมือนเป็นบาปที่ทำร้ายตัวเอง”
- นิต : “ใช่ ถ้าทำแล้วมีผลสะท้อน ถ้าไม่ทำก็ไม่กลัว อันนี้ทำแล้วนกกยังกลัวอีก ไม่อยากให้ทำเลย”
- ผู้นำกลุ่ม : “พี่นิตเป็นห่วงพี่เงาะกับพี่นคะ”
- นิต : “มันไม่ค่อยดีเท่าไร บางสิ่งบางอย่างเราทำไปแล้วเราสะใจก็ทำให้เราหวั่นไหว ไม่ใช่ความสุขแล้วอย่างนี้ ความสุขต้องอยู่ที่ความสบายใจ ความสุขแป็บเดียวเราสะใจ สะใจเห็นเขากระวนกระวาย มันไม่ใช่ความสุขนะ”
- ผู้นำกลุ่ม : “พี่นิตไม่อยากให้พี่นกับพี่เงาะทำอย่างนั้น เพราะท้ายสุดก็ทำร้ายตัวเอง พี่นิตเป็นห่วงพี่นกับพี่เงาะ”

นิต : “เป็นห่วง เป็นห่วงจริงๆ” (เน้นเสียง)

นก : “ขอบคุณค่ะ”

นก : “3 วันนี้ได้มานั่งตรงนี้คิดว่าคุ้ม รู้ปัญหาแต่ละคนมันก็มีปัญหานั้นนะ แต่คนไหน
 หนักคนไหนเบา สิ่งที่เราควรทำหรือไม่ควรทำ ที่ทำไปแล้วเสียใจไหม แบบเราทำ
 ไปแล้วเสียใจเราก็จะไม่ทำอีกอะไรอย่างนี้ ถ้าไม่มี 3 วันนี้ก็คิดว่าคงจะทำ มันก็ดี
 ดีทีเดียว ที่แบบเพื่อนบอกว่าไม่น่าทำนะ พี่ๆ บอกไม่น่านะ ถ้าไม่มีวันนี้คิดว่าจะ
 ไปทำเรื่อยๆ ไม่มีวันจบ ก็คุ้มนะ 3 วันนี้เราได้เปลี่ยนตัวเองก็ดีนะ กลับไปจะไม่
 ทำอีก ไม่ทำจริงๆ”

การวิจัยนี้สรุปได้ว่าการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มตามแนวโรเจอร์สมีผลต่อการเพิ่ม
 สัมพันธภาพระหว่างบุคคลของพนักงาน สมาชิกที่เข้าร่วมการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มแต่ละ
 คนสามารถรับรู้ปัญหาอันเนื่องมาจากสัมพันธภาพของตนเองได้อย่างชัดเจน ภายใต้บรรยากาศ
 กลุ่มที่เต็มไปด้วยความอบอุ่น การยอมรับ ความไว้วางใจ ความจริงใจ และความเข้าใจกัน สมาชิก
 เกิดการเปลี่ยนแปลง ลดกลไกการป้องกันตนเอง สามารถเผชิญกับประสบการณ์ของตนได้อย่างชัด
 เจน เกิดความสอดคล้องในตนเอง และมีความสอดคล้องในสัมพันธภาพระหว่างบุคคลที่ประกอบ
 ด้วยคุณลักษณะ 3 ประการ คือ ความแท้ การยอมรับอย่างไม่มีเงื่อนไข และการเข้าใจอย่างร่วมรู้สึก
 และท้ายที่สุดเมื่อสมาชิกมีความสอดคล้องในตนเองสมาชิกก็สามารถที่จะพัฒนาตนเอง พัฒนา
 ศักยภาพในการแก้ไขปัญหาของตนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กระบวนการกลุ่มจากการวิเคราะห์พบว่าเข้ากับแนวคิดของโรเจอร์สอย่างชัดเจน และนำ
 ไปสู่การเปลี่ยนแปลงของสมาชิกได้อย่างชัดเจน งานวิจัยของภรณ์ี วนะภูติ (2534) นัยนา
 รัตนมาศทิพย์ (2531) และ อัจฉรา บัวเลิศ (2536) ก็ยืนยันผลสอดคล้องกับที่ได้พบในงานวิจัยนี้